

T.C.

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**NAZIM HİKMET'İN SEVDALI BULUT ADLI KİTABININ A1
SEVİYESİNE UYARLANMASI VE ETKİNLİK TASARIMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BUSE ÖRER

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. HULUSİ GEÇGEL**

ÇANAKKALE – 2025

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**NAZIM HİKMET'İN SEVDALI BULUT ADLI KİTABININ A1 SEVİYESİNE
UYARLANMASI VE ETKİNLİK TASARIMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BUSE ÖRER

TEZ DANIŞMANI
DOÇ.DR. HULUSİ GEÇGEL

ÇANAKKALE – 2025

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Buse ÖRER tarafından Doç. Dr. Hulusi GEÇGEL yönetiminde hazırlanan ve **24/01/2025** tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan “**Nazım Hikmet’in Sevdalı Bulut Adlı Kitabının A1 Seviyesine Uyarlanması ve Etkinlik Tasarımı**” başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü **Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Doç. Dr. Hulusi GEÇGEL
(Danışman)

Doç. Dr. Fatih KANA

Dr. Öğr. Üyesi Emrullah BANAZ

.....

.....

.....

Tez No : 10600272

Tez Savunma Tarihi : 24/01/2025

Doç. Dr. Melis ULU DOĞRU

Enstitü Müdürü

.././20..

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

(İmza)

Buse ÖRER

24/01/2025

TEŞEKKÜR

Eğitim hayatım boyunca ilham kaynağım olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Vatanımı en çok seven, görevini en iyi yapandır." sözünü meslek hayatımın temel felsefesi kabul ederek, ilk teşekkürlerimi Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve yol göstericimiz Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e sunuyorum.

Bu tezin ilk aşamalarından itibaren bana rehberlik eden ve her zaman yanımda duran Doç. Dr. Hulusi GEÇGEL'e en içten teşekkürlerimi sunarım. Değerli fikirleri, motivasyonu ve desteği olmadan bu çalışmayı tamamlamam mümkün olamazdı. Kendisi her zaman sorularıma açık bir şekilde cevap vermiş, hatalarımı düzeltmeme yardımcı olmuş ve bana her konuda rehberlik etmiştir. Yoğun programına rağmen her aradığımda mesajlarıma geri dönerek bana zaman ayırmıştır. Kendisine olan minnettarlığımı ifade edecek kelimeler bulmakta zorlanıyorum.

Hayatlarındaki öncelikleri her zaman ben olan, tüm fikirlerime, kararlarıma ve kararsızlıklarıma sevgi ve saygıyla yaklaşan hem maddi hem manevi destekçilerim anne ve babama çok teşekkür ediyorum. Bana olan inançları ve güvenleri her zaman en büyük motivasyon kaynaklarımdan biri oldu.

Son olarak bu süreç içerisinde beni her zaman destekleyen tüm hocalarıma, arkadaşlarıma ve doğru seçimler yaparak bu süreçte bulunmaya cesaretle bulunan kendime teşekkür ediyorum.

Buse ÖRER

Çanakkale, Ocak 2025

ÖZET

NAZIM HİKMET'İN SEVDALI BULUT ADLI KİTABININ A1 SEVİYESİNE UYARLANMASI VE ETKİNLİK TASARIMI

Buse ÖRER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Hulusi GEÇGEL

24/01/2025, 62

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin geçmişi çok eskilere dayanıyor olmasına rağmen bu alanda hâlâ yeni çalışmalara ihtiyaç vardır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının yanı sıra, öğrencilerin dil seviyelerine göre sadeleştirilmiş çeşitli edebi metinler öğrencilerin Türkçeyi benimsemesine ve sevmesine katkı sağlayacaktır. Türkçe öğretiminde kullanılan kaynakların çeşitliliği öğrencilerin başarısını da arttıracaktır. Bu çalışmanın amacı, Türk kültüründen izler taşıyan Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı masalını A1 seviyesine uyarlayarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimine katkıda bulunmasını sağlamaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eseri incelenerek A1 seviyesine uygun kelime dağarcığı ve dil yapısına göre uyarlanmıştır. A1 seviyesine uyarlanan *Sevdalı Bulut* metni ve bu seviyeye uygun etkinlikler tasarlanmıştır. Uyarlanan metinler ve etkinlikler yabancılara Türkçe öğretimi alan uzmanları tarafından değerlendirilmiş ve olumlu geri bildirimler alınmıştır. A1 seviyesine uyarlanan *Sevdalı Bulut* kitabı yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kaynak olarak kullanıma uygundur. Bu sayede öğrenciler dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda Türk kültürüne dair bilgi sahibi olabilirler.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, A1 seviyesi, sadeleştirme

ABSTRACT

ADAPTATION OF NAZIM HIKMET’S BOOK TITLED “SEVDALI BULUT” TO A1 LEVEL AND EVENT DESIGN

Buse ÖRER

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Master of Science Thesis in Turkish and Social Sciences Education

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Hulusi GEÇGEL

24/01/2025, 62

Although the history of teaching Turkish as a foreign language goes back a long way, there is still a need for new studies in this area. Turkish as a foreign language In addition to the textbooks used in teaching Turkish, various literary texts simplified according to the language levels of the students will contribute to the adoption and love of Turkish by the students. The variety of resources used in teaching Turkish will also increase the success of students. The aim of this study is to enable Nazim Hikmet, who bears traces of Turkish culture, to contribute to the teaching of Turkish as a foreign language by adapting the story of *Sevdalı Bulut* to the A1 level. Document review method, one of the qualitative research methods, was used in the study. Nazim Hikmet's work *Sevdalı Bulut* has been examined and adapted according to the vocabulary and language structure appropriate for A1 level. The "Loving Cloud" text adapted to the A1 level and activities suitable for this level have been designed. The adapted texts and activities were evaluated by experts in the field of teaching Turkish to foreigners and positive feedback was received. The book "Sevdalı Bulut", adapted to A1 level, is suitable for use as a source for teaching Turkish as a foreign language. In this way, students can have knowledge about Turkish culture while improving their language skills at the same time.

Keywords: Turkish language teaching, A1 level, simplification

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	i
ETİK BEYAN.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
SİMGELER ve KISALTMALAR.....	viii
TABLolar DİZİNİ.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı	1
1.3. Araştırmanın Önemi.....	2
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1.5. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.6. Tanımlar.....	4

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi.....	5
2.2. Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi.....	6
2.3. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Metin Türleri.....	10
2.4. Metin Sadeleştirme.....	12
2.5. Uyarılama	12
2.6. Avrupa Dil Portfolyosu.....	13
2.7. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR).....	14

2.8. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde A1 Düzeyi.....	17
--	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Deseni	21
3.2. Araştırmada İncelenen Eser.....	21
3.3. Verilerin Toplanması.....	21
3.4. Verilerin Analizi.....	21

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Metinlerin Sadeleştirilmesi.....	24
4.2. Uzman Görüşleri Doğrultusunda Uyarlamanın Değerlendirilmesi	50
4.3. Çıkartmalı Okunabilirlik İşlemine Yönelik Bulgular.....	52
4.4. Ateşman Okunabilirlik Formülüne Yönelik Bulgular.....	53
4.5. Farklı Okunabilirlik Testlerinin Karşılaştırmalı Analizi.....	53
4.6. Öğrencilere Yönelik Etkinlikler.....	53
4.6.1. Origami Tuzluk.....	53
4.6.2. Eksik Harfler Etkinliği.....	55
4.6.3. Sohbet Kartları.....	56
4.6.4. Eşleştirme Etkinliği.....	57
4.6.5. Kültürel Soru Cevap Etkinliği.....	58

BEŞİNCİ BÖLÜM SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Öneriler.....	54
KAYNAKÇA	63
EKLER	I
EK 1. SEVDALI BULUT KİTABININ ORJİNAL METNİ.....	I

SİMGELER VE KISALTMALAR

akt.	aktaran
TDK	Türk Dil Kurumu
s.	Sayfa
vb.	ve benzeri
vd.	ve diğerleri

TABLULAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Program'ın Kademelere Göre Yapılandırılması (Yurt İçi)	8
Tablo 2	Program'ın Kademelere Göre Yapılandırılması (Yurt Dışı)	9
Tablo 3	A1 Düzeyi Yazma Becerisi	10
Tablo 4	A1 Düzeyi Okuma Becerisi	11
Tablo 5	A1 Düzeyi Dinleme Becerisi	11
Tablo 6	Ateşman Okunabilirlik Formülünde Türkçe Metinlerin Okunabilirlik Sayısına Göre Sınıflandırılması	23
Tablo 7	Sevdalı Bulut Metninin Uyarlama Tablosu	24
Tablo 8	Alan Uzmanlarının Özellikleri	51
Tablo 9	Çıkartmalı Okunabilirlik Genel Ortalama	53
Tablo 10	Ateşman Okunabilirlik Formülüne Yönelik İstatistikler	53

ŒEKİLLER DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Görsel 1	A1 okuma becerisi kazanım listesi	19
Görsel 2	A1 Okuma becerisi kazanım listesi devamı	19
Görsel 3	A1 dil seviyesi dil bilgisi içeriği	20
Görsel 4	Origami tuzluk	54
Görsel 5	Eksik harfler kartı	55
Görsel 6	Sohbet Kartları	56
Görsel 7	Eşleştirme Etkinliği	57
Görsel 8	Soru-Cevap Etkinliği	58

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek için diğer insanlarla iletişim kurmaya ihtiyaç duyarlar. İnsanlar sosyal varlıklar oldukları için birbirleriyle etkileşim halindedirler. İnsanlar sahip oldukları dil becerisi ile birbirleriyle iletişim sağlamaktadırlar. Sahip olunan dil becerisi aynı zamanda o dilin kültürel özelliklerini de yansıtmaktadır (Göçer, 2012). Günümüz teknolojisi ve sosyal medya, farklı kültürleri keşfetmeyi ve yeni diller öğrenmeyi teşvik ederek dil öğrenme isteğini arttırmaktadır. Çeşitli sosyal platformlar üzerinden daha önce hiç görmediğimiz yerler hakkında bilgi sahibi olmaktayız. Bu yeni keşifler sayesinde o kültüre ve dile olan merak artmakta ve kimi insanlarda yeni bir dil öğrenme isteği uyandırmaktadır. Yeni bir dil öğrenmenin nedeni sadece merak duygusu olmamıştır. Yaşanan siyasi gelişmeler, farklı ülkelerin dillerinin öğretim amaçlarını ve öğrenen sayısını etkilemektedir. Türkçenin öğrenilmesinde siyasi ve ekonomik faktörler de rol oynamaktadır (Aykaç, 2015).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi oldukça eski bir geçmişe sahiptir. Bu alandaki en eski kaynak, Kaşgarlı Mahmud tarafından 11. yüzyılda yazılan *Dîvânu Lugâti't-Türk* adlı eserdir. Türkler tarih boyunca sadece Araplarla değil, birçok farklı millet ve toplumla etkileşim halinde olmuştur (Turan, 1969). Günümüzde de bu etkileşim hâlâ devam etmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi daha sistematik bir hâle getirilmeye başlanmıştır.

Üniversitelerin bünyesinde TÖMER (Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi) sayıları oldukça artmış ve aynı zamanda Yunus Emre Enstitüsü tarafından yurt içi ve yurt dışında da Türkçe eğitimi verilmektedir. 2019 senesinde yaşanan Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan öğretim süreci hayatımıza dâhil olmuş ve uzaktan eğitim modelleri Türkçe öğretiminde de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca uzaktan eğitimin hayatımıza girmesi ile dil öğretiminin çeşitli dijital platformlarda daha fazla kişiye erişim imkânı sağlamıştır. Dil öğretiminde uzaktan eğitim platformları ve çeşitli kaynaklar kullanılmaktadır. Bu kaynaklar içerisinde dilin güzelliğini yansıtmak ve dil becerilerini geliştirmek için kullanılan önemli araçlardan biri de edebi eserlerdir. Ancak, edebi eserlerin öğrencinin dil seviyesine uygun olması gereklidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

A1 seviyesindeki öğrencilere Türkçe öğretimini kolaylaştırmak ve Türk kültürünü tanıyabilmelerini sağlamak amacıyla, Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eseri A1 seviyesine uyarlanarak bu eserle ilgili çeşitli etkinlikler tasarlanacaktır.

Bu sayede, A1 seviyesindeki öğrenciler;

- Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eserini daha kolay anlayabilecek ve keyfini çıkarabileceklerdir. Hikâyenin kelime haznesi ve dilbilgisi kuralları A1 seviyesine uygun hâle getirilecek ve metnin zorluk derecesi kontrol edilecektir.
- Türkçenin güzelliğini deneyimleme fırsatı yakalayacaklardır. Hikâyede kullanılan dilbilgisi yapıları ve kelimelerin anlamları üzerinde çalışmalar yapılacaktır.

Okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak etkinlikler hazırlanacaktır. Bu sayede hikâyeye dayalı okuma, yazma, dinleme, konuşma etkinlikleri öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi oldukça eski tarihe dayansa bile hâlâ bu alanda yeni çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken kullanılan çalışma kitaplarının yanı sıra dil seviyelerine göre uyarlanmış çeşitli edebi metinler öğrencilerin Türkçeyi benimsemesini ve dile olan ilgisinin artmasını sağlayacaktır. Türkçenin öğretimi alanında kullanılan kaynakların çeşitliliği öğrencilerin verimliliğini de arttıracaktır. Bu alanda yapılan çalışmalar çeşitlendirilerek alanın gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Dil öğreniminde yazılı kaynaklar oldukça önemlidir. Ancak bu yazılı kaynakların çeşitli etkinliklerle desteklenerek öğrenciye sunulması öğrenmeyi daha eğlenceli hâle getirecektir. Etkinlik çalışmaları öğrencilerin işledikleri metni daha iyi kavramasına yardımcı olacaktır. Yabancılar Türkçe öğretiminde öğretilecek olan kelimelerin yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde uzman kişiler tarafından belirlenmesi gerekmektedir (Barın, 2003). Uyarlama yapılacak yazılı eserlerin de uzmanlar tarafından belirlenmesi uygun olacaktır. Yanlış materyal kullanımı öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkileyerek öğrenme planını bozabilir. Bu tez çalışması, Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı

eserini daha geniş bir kitleye ulaştırarak Türkçe A1 seviyesine sahip öğrencilerin dilin güzelliğini deneyimlemelerine yardımcı olmak açısından önem taşımaktadır.

- Bu alanda materyal seçimi büyük önem taşımaktadır. Materyallerin içeriği ve sunum şekli, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerini ve hedef dili doğal bir ortamda öğrenmelerini doğrudan etkileyebilir. Bu bağlamda, Gömleksiz ve Elaldı'nın (2011) çalışması, materyal seçerken gerçek hayattan ve o dilin ait olduğu kültürden örnekler kullanmanın önemini vurgulamaktadır.
- Çalışmaya göre, hedef dili öğrenen bireyler öğrenilen dilin konuşulduğu toplumda dili kullanmak isteyeceklerdir. Bu nedenle, materyallerin sadece dil bilgisi kurallarına ve kelime bilgisine odaklanmak yerine, hedef dilin kullanıldığı bağlamı ve kültürü de yansıtmalıdır. Bu sayede öğrenciler, dili sadece akademik bir ortamda değil, günlük hayatta nasıl kullanılabildiğini de öğrenmiş olurlar.
- Kullanılacak kaynaklarda Türk dilinin doğru ve güzel bir şekilde aktarılması gerekmektedir. Dil öğrenmek yeni bir kültür öğrenmek demektir. Bu nedenle kullanılan yazılı kaynaklar Türk kültürünü yansıtmalıdır. Sahip olduğumuz önemli yazarların eserlerini sadeleştirerek derslerimizde kullanmak yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazarlarla tanışmasına ve dilin güzelliklerinin farkına varmasına katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda bu durum öğrencilerin evde kendi okuma alışkanlıklarını kazanmalarına katkıda bulunacaktır. Ayrıca etkinliklerle o eserin pekiştirilmesi sağlanarak bilinmeyen kelimelerin yeni kelime dağarcığına eklenmesi eğitim sürecini daha doğal ve eğlenceli hâle getirecektir. *Sevda Bulut* kitabı A1 seviyesine uyarlanmış olacaktır. Bu tez çalışması A1 seviyesindeki Türkçe öğrencilerinin okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak etkinlikler tasarlanmasını da sağlayacaktır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Nazım Hikmet'in *Sevda Bulut* adlı eseri çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır. Bu çalışma Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A1 düzeyindeki öğrencilere yönelik olarak sınırlandırılmıştır.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

Bu çalışmada, Nazım Hikmet'in *Sevda Bulut* adlı eserinin A1 düzeyine uyarlanmaya uygun bir metin olduğu ve Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 seviyesine uygun şekilde uyarlanabileceği varsayılmıştır. Bu varsayımların gerekçeleri şunlardır:

1.5.1. Uyarlamanın Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 Seviyesine Uygunluğu:

- Uyarlama, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 seviyesindeki dil becerilerini (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) geliştirmeye odaklanmaktadır.
- Uyarlamada, kelime ve dilbilgisi açıklamaları, A1 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde sade ve net bir dille sunulmaktadır.
- Uyarlama, öğrencilerin edebi metni anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olacak çeşitli etkinlikler içermektedir.

Bu varsayımlar, araştırmanın bulgu ve sonuçlarının yorumlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Farklı eser seçimi veya uygun olmayan bir uyarlama, bulguların geçerliliğini etkileyebilir. Bu nedenle, gelecekteki araştırmalarda farklı eserler ve uyarlama yöntemlerinin kullanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

1.6. Tanımlar

Uyarlanmış Metin: Uyarlanmış metinler (adapted texts) ya da değiştirilmiş metinler (modified texts), öğrenci kaygıları gözetilerek özgün metinlerden hedef kitlenin yeterlik düzeyine göre değiştirim yoluyla üretilmiş metinlerdir. Uyarlanmış metinler, sadeleştirilmiş (simplified) ya da genişletilmiş (elaborated) metinler olarak da karşımıza çıkmaktadır (CFR Reading Rubrics, 2015; s.30. Akt. Bilgiç,2021).

Çocuk Edebiyatı: “Çocukların hayal dünyalarına, zevklerine, büyüüp gelişmelerine katkı vermek amacıyla oluşmuş çocuğa göre bir edebiyattır” (Şirin, 1994).

Etkinlik: Dil öğretiminde etkinlik kavramı, öğrencilerin aktif katılımını ve dil becerilerini geliştirmelerini sağlayan çeşitli görev ve faaliyetleri kapsar. İnan'ın (2023) çalışmasında da belirtildiği gibi, etkinlikler tek bir çatı altında toplanabilecek kadar geniş bir yelpazede yer alır. Her birinin kendine özgü amaçları ve işlevleri vardır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Türk dilinin ilk yazılı örnekleri olan Orhun Yazıtları'na baktığımızda, dil yapısının gelişmişliği bize Türkçenin köklü bir geçmişe sahip olduğunu gösterir. Çin kaynaklarındaki bilgiler de bu durumu desteklemektedir. Göçebe bir yaşam tarzı sürdüren Türkler, birçok farklı kültürle etkileşim halinde olmuşlardır. Bu durum, kullandıkları dili öğretme ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. 1072 yılında Kaşgarlı Mahmut Tarafından kaleme alınan *Divan-ü Lügati't Türk* adlı eser Türk dilinin güzelliklerini Arap toplumuna göstermek için yazılmış, Türk dilinin ilk sözlüğü ve dil bilgisi kitabı olarak kayıtlara geçmiştir (Akalin, 2009).

1303-1362 yılları arasında kaleme alındığı tahmin edilen *Codex Cumanicus* ise Kıpçak Türkçesi'nin dil özelliklerini içeren önemli bir eserdir. Bazı araştırmacılar bu eserin Hristiyanlığı yaygınlaştırma amacıyla yazıldığını savunmaktadır. *Codex Cumanicus*, Türkçenin geniş dil varlığını ortaya koyan önemli eserler arasında yer alır (Tavkul, 2003).

Ali Şir Nevai'nin kaleme aldığı *Muhakemetü'l-Lugateyn* Türkçenin Farsçadan üstünlüğünün ortaya konulduğu ve Türk dilinin zenginliğinin ispatlarından sayılan önemli bir eserdir (Aksan, 1982).

Osmanlı döneminde ise devşirme sisteminin kullanılmasıyla birlikte devşirilen çocuklara Türkçe öğretilmiştir. Balkanlar'da da Türkçe öğrenen yerli bir halk bulunmaktadır. Osmanlı Devleti'nin siyasi bir güç olarak yükselişi ve diğer ülkeler ile diplomatik ilişkiler kurması, Türkçenin öğrenilmesini gerekli kılmıştır. Yabancı toprakları fetheden Osmanlı Devleti o bölgelerdeki yerli halkın Türkçe öğrenmesini zorunlu hâle getirmiştir. Kurulan ticari ve diplomatik ilişkiler görevlilerin ve tercümanların Türkçe öğrenmesini gerekli kılmıştır. Bu dönemde İtalyan tüccarlar için konuşma kılavuzu ve sözlük niteliğinde eserler kaleme alınmıştır. 1612 yılında Almanya'da Hieronymus Megiser tarafından yazılmış olan gramer kitapları ile sadece İtalya'da değil diğer ülkelerde de Türkçenin öğretiminin önemli olduğunu ispatlanmaktadır. 1551 yılı itibariyle Avrupa'da dil oğlanları okulları kurulmaya başlanmıştır. İlk Venedik Cumhuriyeti olmak üzere Fransa, Avusturya, Polonya ve İngiltere'de açılmıştır. Rusya'da açılan I. Petro Bilimler Akademisi (1724-1725), 1753 yılında kurulan "Viyana Diplomasi Akademisi" de Türkçeye olan ilgiyi göstermektedir (Şahin, 2008. Akt. Biçer, 2012).

Cumhuriyet dönemi başlangıcından TÖMER'in kuruluşuna kadar yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde herhangi bir kurumsallaşma görülmesi de Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne gelen öğrencilere Türkçe öğretildiği bilinmektedir. 2009 yılında Yunus Emre Enstitüsü kurularak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi çalışmaları yapılmıştır. Yunus Emre Enstitüsü kültürel ve sanatsal çalışmaları da desteklemektedir. Yunus Emre Enstitüsü hem yurt içinde hem yurt dışında faaliyetlerine devam etmektedir. 2016 yılında faaliyetlerine başlamış olan Türkiye Maarif Vakfı da yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında yurt içi ve yurt dışında eğitim ve öğretim gerçekleştirmektedir (Köse ve Özsoy, 2020).

2.2. Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Dil öğrenimi, yüzyıllardır bilim insanları ve dil bilimciler tarafından merak edilen ve araştırılan karmaşık bir konudur. Bu alanda birçok farklı teori ve varsayım ortaya atılmıştır. Bunlardan en bilinenleri şunlardır (Demirezen, 2003):

1. Kritik Yaş Varsayımı: Bu varsayımın göre, dilleri öğrenme yeteneği belirli bir yaştan sonra azalır ve bu yaşa kritik yaş denir. Eleştirel bakış açısıyla bu varsayımın bazı dil bilimciler tarafından sorgulandığını ve her yaşta dil öğrenilebildiğini savunduğunu belirtmek önemlidir.

2. Kritik Dönem Varsayımı: Bu varsayımın göre, dilleri öğrenme yeteneği kritik dönem olarak adlandırılan belirli bir zaman aralığında en üst düzeye çıkar ve bu dönemden sonra bu yetenek azalır. Bu varsayım, beynin dil öğrenmeye özel bir yeteneğe sahip olduğunu ve bu yeteneğin belirli bir yaştan sonra zayıfladığını savunur.

3. Biyoprogram Varsayımı: Bu varsayımın göre, insanlar dilleri öğrenmeye genetik olarak yatkınlardır. Beynimizde dil öğrenebilmek için özel bir mekanizma bulunur. Bu mekanizma, belirli bir yaşa kadar aktiftir ve bu yaştan sonra dil öğrenme yeteneği azalır.

4. Sosyobiyokritik Dönem: Bu varsayımın kritik dönem varsayımını genişleterek, dil öğrenmenin sadece biyolojik faktörlere değil aynı zamanda sosyal çevreye de bağlı olduğunu savunur. Bu varsayımın göre, çocuklar belirli bir yaşa kadar dil öğrenmeye en uygun sosyal ortamda bulunmalıdırlar.

5. Doğuştanlık Varsayımı: Bu varsayımın göre, insanlar dilleri öğrenmek için doğuştan bir yeteneğe sahiptir ve bu yetenek evrensel dil bilgisi ilkelerine dayanır. Bu ilkeler, tüm dillere özgü ortak kurallardır.

6. Genetik Varsayım: Bu varsayıma göre, dil öğrenme yeteneği kısmen genetik faktörlerle belirlenir. Bazı insanların dil öğrenme becerileri diğer insanların dil öğrenme becerilerine kıyasla daha gelişmiş olabilir.

7. Konuşlanma Varsayımı: Bu varsayıma göre, dil öğrenimi aşamalı bir süreçtir ve her aşama belirli dil becerilerinin gelişmesini içerir. Bu aşamalar; ses bilim, söz dizimi, semantik ve pragmatik gibi alanları kapsar.

8. Birinci Dil = İkinci Dil Varsayımı: Bu varsayıma göre, birinci dil (ana dili) ve ikinci dil (yabancı dil) öğrenimi aynı şekilde gerçekleşir. Bu varsayıma göre, her iki dil de aynı bilişsel süreçleri kullanır ve aynı prensiplere dayanır.

9. İkinci Dil = Birinci Dil Varsayımı: Bu varsayıma göre, birinci dil ve ikinci dil öğrenimi farklı şekilde gerçekleşir. Bu varsayıma göre, ikinci dil öğrenimi, birinci dil öğreniminden farklı bilişsel süreçleri kullanır ve farklı prensiplere dayanır.

Araştırmalar dil öğrenmenin kritik dönemlerde başlayıp bu dönemlerde öğrenmenin daha kolay ve hızlı gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, yabancı dil öğretimine küçük yaşlarda başlamak daha faydalı olacaktır. Türkçenin de yabancı dil olarak öğretimine küçük yaşlarda başlanması daha faydalı olacaktır. Çocuklara ve yetişkinlere yönelik dil öğretim yöntemleri, yaş gruplarına göre farklılık göstermelidir. Örneğin, okuma yazma becerisi kazanmamış 7 yaş altı bir çocuk ile yetişkin bir bireye aynı anda yazı çalışması yaptırmak mümkün değildir.

Bireyler arası fizyolojik, bilişsel, duyuşsal ve toplumsal farklılıklara dikkat edilerek öğretim süreçlerinin tasarlanması ve uygulanması gerekmektedir (Şahin, 2015).

Başutku ve Demir (2021), çocukların yabancı dil öğreniminde yetişkinlerden farklı bazı özelliklere sahip olduğunu belirtmektedir. Bu özellikler şunlardır:

Fiziksel enerji: Çocuklar yetişkinlere kıyasla daha fazla fiziksel enerjiye sahiptir ve bu nedenle daha fazla hareket etmeye ihtiyaç duyarlar.

Heyecanlı yapı: Çocuklar genellikle heyecanlı olurlar.

Ana dil gelişimi: Çocukların ana dili gelişimi yetişkinlere göre tamamlanmamış durumdadır. Bu durum ikinci dil öğretiminde bazı zorluklara neden olabilir.

Duygusal ihtiyaçlar: Çocuklar yetişkinlerden daha fazla duygusal ilgiye ve desteğe ihtiyaç duyarlar.

Öğrenme hızı: Çocuklar bilgileri yetişkinlerden daha hızlı öğrenirler ancak öğrendiklerini de daha çabuk unutabilirler.

Hayal gücü: Çocuklar zengin bir hayal gücüne sahiptir bu durum onların yaratıcı ve yenilikçi olmalarını sağlar.

Taklit etme eğilimi: Çocuklar yetişkinleri ve akranlarını taklit etme eğilimindedirler. Bu eğilimleri dil öğreniminde de fayda sağlar.

Dikkat süresi: Çocukların dikkat süreleri yetişkinlere göre daha kısadır. Bu nedenle dersler kısa ve ilgi çekici olmalıdır.

Heves: Çocuklar genellikle yeni şeyler öğrenmeye heveslidirler. Bu durum onları motive etmek için kullanılabilir.

Çocuklara Türkçe öğretimini gerçekleştirirken bu farklılıklar dikkate alınarak çocuklara uygun ders materyalleri oluşturulmalıdır (Başutku ve Demir, 2021).

Maarif Vakfı'nın Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programında yurt içi ve yurt dışında izlenecek olan asgari süreler dikkate alınarak hazırlanmış izlenceler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1
Program'ın Kademelere Göre Yapılandırılması (Yurt İçi)

Kademe	Okul Dönemi	Yaş	Seviye	Süre (saat)				
1	Okul Öncesi Dönemi	36-48 Ay	Başlangıç I	72 saat				
		49-60 Ay	Başlangıç II	72 saat				
		61-72 Ay	Başlangıç III	72 saat				
2	İlkokul	7-10 Yaş	A1	A1.1	60 saat			
				A1.2	60 saat			
				A1.3	60 saat			
				A1.4	60 saat			
			A2	A2.1	120 saat			
				A2.2	120 saat			
				3	Ortaokul	11-14 Yaş	A1	240 saat
							A2	A2.1
A2.2	120 saat							
4	Ortaöğretim (Lise)	15 Yaş+	B1	A1	240 saat			
				A2	240 saat			
			B1	B1	120 saat			
				B1+	120 saat			
			B2	B2	240 saat			
				C1	240 saat			

Tablo 2

Program'ın kademelere göre yapılandırılması (Yurt Dışı)

1	Okul Öncesi Dönemi	36-48 Ay	Başlangıç I		72 Saat
		49-60 Ay	Başlangıç II		72 Saat
		61-72 Ay	Başlangıç III		72 Saat
2	İlköğretim I. Kademe (İlkokul)	7 Yaş		A1.1	72+72 Saat
		8 Yaş		A1.2	72+72 Saat
		9 Yaş	A1	A1.3	72+72 Saat
		10 Yaş		A1.4	72+72 Saat
3	İlköğretim II. Kademe (Ortaokul)	11 Yaş	A1		144 Saat
		12 Yaş		A2.1	144 Saat
		13 Yaş		A2.2	144 Saat
		14 Yaş	A2	A2.3	144 Saat
		-	A1	A1	144 Saat
4	Ortaöğretim (Lise)	-	A2	A2	144 Saat
		-	B1	B1	144 Saat
		-	B1	B1+	144 Saat
		-	B2	B2	144 Saat
		-	C1	C1	144 Saat

Yunus Emre Enstitüsü, çocuklar için Türkçe öğretimi amacıyla "Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)" ve "Türkçe Öğreniyorum" isimli kitaplar ve şarkılar içeren dinleme kayıtları hazırlamıştır (Yunus Emre Enstitüsü, 2024).

Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı, "Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe" ve "Hayat Boyu Türkçe" adlı ana kaynakları ve "MEB Hikâye Serisi", "Salih Hikâye Serisi", "Etkinlik İçerikli Öğretmen El Kitabı" adlı yardımcı kaynakları yayınlamıştır (Millî Eğitim Bakanlığı, 2022).

Kültür Sanat Basımevi "ABC Türkçe", Bahçeşehir Üniversitesi ise "Merhaba Türkçe" ve "Yenidünyam Türkçe" adlı kaynakları yayınlamıştır.

Yunus Emre Enstitüsü'nün "Resimlerle Kelime Öğreniyorum" ve "Çocuk Hikayeleri Dizisi" adlı yardımcı kaynakları da Türkçe öğretiminde kullanılabilir.

2.3. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Metin Türleri

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi tarihine baktığımız zaman gerçekleştirilen dil öğretiminin yazılı kaynaklara dayandığını görülmektedir. Bir dilin kullanılan kelimelerini sözlükten öğrenmek o dili konuşabilmek için yeterli değildir. Dilin gramer kurallarını, günlük hayatta kullanılan yapısını kavrayabilmek için çeşitli metinlere ihtiyaç duyulmaktadır. TDK'ye göre metin, “Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst” anlamına gelirken tür ise dördüncü sırada yer alan edebiyat başlığı altında “Eserlerin biçim ve içerik yönüyle ayrıldıkları bölümlerden her biri” olarak ifade edilmiştir.

Türkçenin öğretiminde, kullanım alanına uygun çeşitli metinler önemli materyal görevi üstlenmektedir. Bu metinlerin seçimi, öğrencinin dil becerilerini geliştirmeye ve dil kullanımını farklı metin türleri ile pekiştirmeye yardımcı olmalıdır. Bu çeşitli metinler içerisinden kullanım alanına uygun olanları tespit etmek gerekmektedir. Dolayısıyla dil öğretirken çeşitli metin türlerinin öğrencilere sunulması yararlıdır.

Metin türlerini sınıflandırırken yapısal ve işlevsel ölçütler, sınıflandırmada belirleyici rol oynamaktadır (İşeri, 2017). Bu ölçütler ışığında, metnin türünü ortaya koyan yazarın ele aldığı duygu, düşünce ve olayı ifade ediş biçimi önemlidir.

Metnin türünü ortaya koyan, yazarın ele aldığı duygu, düşünce ve olayı ifade ediş biçimidir. Yazarların eserlerini yazma amaçları farklıdır. Hedef kitlenin ihtiyaçları metin türünü de etkilemektedir (Ögeyik, 2008).

İltar ve Açık'a (2019) göre metinler oluşturma amacına göre ve işlevlerine göre ayrılabilir. Dil öğretimi için hazırlanmış olan kurgusal metinler ve özgün metinler oluşturulma amacına göre hazırlanırlar. Özgün metinler kendi içerisinde gündelik metinler ve yazınsal metinler olarak ikiye ayrılmaktadır. İşlevlerine göre metin türleri ise kullanım işlevli metinler ve edebi metinler olarak ikiye ayrılır.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB yayınlamış olduğu Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nden alınan Türkçe dilinin A1 düzeyi aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 3

A1 Düzeyi Yazma Becerisi

Yazma	A1
Yazabildiğim metin türleri	Çok kısa yazılar: tek tek sözcükler ve çok kısa basit tümceler. Örneğin, basit iletiler, notlar, formlar ve posta.
Yazabildiklerim	Yolculuk ederken basit formları doldurmak için gerekli sayılar ve tarihler, kendi adım, milletim, adresim ve diğer kişisel ayrıntılar. 'Ve' 'sonra' gibi bağlaçlarla kurulan kısa, basit tümceler.
Durum ve sınırlılıklar	En sık kullanılan sözcük ve ifadelerin dışında yazar sözlüğe başvurur.

Tablo 4

A1 Düzeyi Okuma Becerisi

Okuma	A1
Anladığım metin türleri	Çok kısa, basit metinler, kısa basit betimlemeler, özellikle de resim içerenler. Kısa ve basit yazılmış talimatlar. Örneğin; kısa, basit posta kartları ve basit ilanlar.
Anladıklarım	Kolay isimler, sözcükler, temel kalıplar.
Durum ve sınırlılıklar	Her defasında tek bir kalıp, metnin bölümünü tekrar okuma.

Tablo 5

A1 düzeyi dinleme becerisi

Dinleme	A1
Anladığım metin türleri	Kendim, tanıdığım kişiler ve çevremdeki nesnelere ilgili çok basit kalıplar. Sorular, talimat ve yön tarifleri. Örneğin; günlük ifadeler, sorular, yönergeler, kısa ve basit yön tarifleri.
Anladıklarım	İsimler ve basit sözcükler. Genel düşünce. Kişisel bilgi vermeye, yön tariflerini takip etmeye yetecek kadar.
Durum ve sınırlılıklar	Açık, yavaş ve dikkatle seslendirilen konuşma. Sempatik bir konuşucu tarafından hitap.

2.4. Metin Sadeleştirme

Metin sadeleştirme, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde önemli bir yere sahip olmaya başlamıştır (İşeri, 2017; Öztürk, 2008; Kanlı, 2003; Millî Eğitim Bakanlığı, 2012; Yunus Emre Enstitüsü, 2019). Sadeleştirilmiş metinler öğrencilerin dört temel dil becerilerinin geliştirilmesinde ve dil öğreniminin desteklenmesine katkı sağlamaktadır. Metin sadeleştirme temeline; metnin dil düzeyinden daha düşük dil seviyesine sahip öğrenciler için metinler daha basit ve anlaşılır bir hâle getirilmesi vardır.

Metin sadeleştirme temelinin temel amacı, metnin hedef kitleye daha kolay ulaşmasını ve daha geniş bir kitle tarafından anlaşılmasını sağlamaktır. Metin sadeleştirme, metnin özünü ve anlamına zarar vermeden, onu daha geniş bir kitleye ulaştırmak için yapılmaktadır (Aktaş, 2017).

Metin sadeleştirme temeline farklı yöntemler kullanılabilir. Bu yöntemler arasında, kelime ve dil bilgisi kurallarının basitleştirilmesi, cümlelerin kısaltılması, gereksiz sözcüklerin ve deyimlerin çıkarılması, metnin görsel olarak düzenlenmesi yer alır. Sadeleştirilmiş metinler, özellikle dil öğrenenler ve okuma güçlüğü çekenler için önemli bir kaynak oluşturmaktadır (Güler, 2019).

2.5. Uyarılma

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, özel olarak bu amaçla yazılmış metinlerin yanı sıra, edebi metinler gibi farklı türlerde, orijinal olarak Türkçe yazılmış metinler kullanılabilir. Ancak, yabancı dil öğretimi için yazılmamış olan bu metinleri kullanmadan önce, okuyucuların dil seviyelerine ve hedeflerine uygun şekilde uyarlamak önemlidir.

Özgün metnin okuyucunun dil seviyesine göre değiştirilmesi ile uyarlanmış metinler elde edilmektedir. Bunlardan birisi sadeleştirilmiş metin diğeri ise genişletilmiş metin olarak adlandırılmaktadır (Oh, 2001; Ragan, 2006; Yano vd., 1994; Young, 1999. Akt. Durmuş, 2013).

Metinlerin daha okunabilir ve anlaşılabilir olması, okuyucunun motivasyonunu sadece arttırmakla kalmaz, aynı zamanda öğrenilen dilin kültürüne dair bilgi edinmesini ve öğrenmesini de kolaylaştırır.

Edebi metinleri okuyuculara sunabilmek için, metinlerin dil düzeylerine göre tasnif edilmesi veya sadeleştirilerek okuyucuların dil düzeylerine uygun hâle getirilmesi gibi farklı

yöntemler kullanılabilir. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında bu tür sadeleştirme çalışmaları geç kalmıştır. Örneğin İngilizcenin öğretilmesi için bu çalışmalara Batı’da 1930’lu yıllarda başladığı görülmektedir (Leow, 1997: 291; Karpov vd., 2014. Akt. Kaya ve Nurlu, 2018).

Araştırmacılar sadeleştirme için farklı tanımlar yapmışlardır. Siddharta (2004) sadeleştirmeyi, kullanılan doğal dilin sahip olduğu karmaşıklığı azaltarak anlaşılabilir ve okunabilir olması olarak ifade etmiştir. Huenerfauth, Feng ve Elhadad (2009) dil bilgisinin yarattığı karmaşıklığın azaltılmasının söz dizimsel sadeleştirme olduğunu ifade etmişlerdir. Çok fazla kullanılmayan deyim ve sözcüklerin basit olanları ile değiştirilmesine sözcüksel sadeleştirme demişlerdir.

Swaffar sadeleştirilmiş metni iletişim dili olarak görmemekte bu metinleri öğretim dili olarak kabul etmektedir (Claridge, 2005: 145 Akt. Kaya ve Nurlu, 2018).

Metnin anlaşılabilmesinde bireyin hazır bulunuşluk durumu, var olan bilgi ve ilgisiyle gayretinin önemi vardır. Aynı zamanda metnin anlamsal ve yapısal yönü de etkileyici unsurlardandır. Okuyucunun sahip olduğu ön bilgiler, kelime dağarcığı, dil bilgisi kuralları metinde yer alan haliyle uyuşmadığında metni kavraması mümkün olmayacaktır (Shardlow, 2014: 60. Akt. Kaya ve Nurlu, 2018).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin uyarlama çalışması ilk defa 2010 yılında yapılmış olup bu yapılan çalışmalar gittikçe artmaktadır. Yapılan çalışmalar artış gösterse de bu çalışmalar ders dışındaki okuma ihtiyacını karşılamak için hâlâ yeterli olmamaktadır (Özdemir ve Eroğlu, 2022).

2.6. Avrupa Dil Portfolyosu

Avrupa Dil Portfolyosu 1998 yılında oluşturulmuş ve birçok Avrupa ülkesi tarafından benimsenmiştir. Avrupa ülkelerinde dil öğretimi için ortak bir program hazırlanarak dil öğretimi için gerekli yapıları kontrol altına alıp belirli bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Avrupa’daki kültür çeşitliliği ve kültürlerin devamının sağlanarak korunması portfolyonun temelini oluşturmaktadır. Öğrenciler sahip olmak istedikleri hedef dil seviyesinde dil gelişimlerine katkı sağlayacak çeşitli kaynaklara erişebilmektedirler. Yabancı dil öğrenmek isteyenler için sahip olunması gereken bilgi ve yeteneklerin bir haritası oluşturularak detaylı bir şekilde açıklanmaktadır. Bu açıklamalar içerisinde dillerin kurmuş olduğu kültür bağlamı da yer almaktadır. Avrupa Dil Portfolyosu yaşam boyu

öğrenme temelinde hazırlanmıştır. Düzenli olarak güncelleştirmeleri sağlanan ADP, yabancı dil öğretmenleri tarafından öğrencilerinin dil yeterliliğini tespit edilmesi için yardımcı bir araç olarak kullanılabilir.

Avrupa Dil Portfolyosu; Öz Değerlendirme Tablosu, Dil Pasaportu, Dosya ve Dil Biyografisi olarak dört ana bölümden oluşmaktadır. Öz Değerlendirme Tablosu öğrencinin dil düzeyi içerisinde yer alan dil bilgisi, konuşma ve yazma gibi alanların seviyesini belirler. Dil Pasaportu daha ayrıntılı bir şekilde dil yeterliliklerini sunar. Dosya dil yeterliliğine dair kanıtları ortaya koyarken Dil Biyografisi ise öğrencinin dil seviyesinin süregelen bir kaydını oluşturarak dil gelişimi yolculuğunu takip eder.

Dil seviyeleri üç ana bölüme ayrılır. A (temel seviye), B (bağımsız seviye), C (yetkin seviye). Bu sayede hem öğrenci hem de öğretmen dil seviyelerinin yanı sıra dil gelişimlerini de takip ederek öğrenim ve öğretimi daha sistemli bir hâle getirmiş olur.

2.7. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR)

CEFR, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı'nın (Common European Framework of Reference for Languages) kısaltmasıdır. Avrupa Konseyi tarafından 1991 yılında geliştirilmiş dil yeterlilik standardıdır. CEFR, Avrupa dillerinde dil becerilerini tanımlamak ve değerlendirmek için kullanılan bir çerçevedir.

CEFR, dil öğrenenler, öğretmenler, eğitimciler ve dil sınavları geliştiricileri için önemli bir araçtır. Dil öğrenenlerin seviyelerini belirlemelerine, öğretmenlerin müfredatlarını ve derslerini planlamalarına ve dil sınavlarının farklı seviyelerdeki dil becerilerini ölçmelerine yardımcı olur.

CEFR, dil öğrenenler için; kendi dil seviyelerini, hedeflerini, ilerlemelerini belirlemelerine ve takip etmelerine yardımcı olur. Farklı dil kursları ve programlarının seviyelerini karşılaştırmak için de kullanılabilir.

CEFR, öğretmenler için; müfredatlarını ve derslerini farklı dil seviyelerine göre planlamalarına yardımcı olur. Öğrencilerinin dil becerilerini daha objektif bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olur. Farklı dil öğretim materyallerinin ve kaynaklarının seviyelerini belirlemek için kullanılabilir.

CEFR, eğitimciler için; dil eğitim politika ve programlarını geliştirmelerine yardımcı olur. Farklı ülkelerdeki dil eğitim sistemlerini karşılaştırmak için kullanılabilir.

CEFR, dil sınavları geliştiricileri için; farklı seviyelerdeki dil becerilerini ölçen sınavlar geliştirmelerine yardımcı olur. Sınav sonuçlarını CEFR seviyelerine göre standartlaştırmak için kullanılır (CEFR, 2024).

CEFR Seviyeleri:

CEFR, altı dil seviyesini tanımlar:

- A1- Başlangıç
- A2- Temel Seviye
- B1- Orta Seviye
- B2- Orta Üstü Seviye
- C1- Gelişmiş Seviye
- C2- Yetkin Seviye

Her Seviyenin Özellikleri:

Her seviye, bir bireyin dil becerilerinin belirli bir düzeyde olduğunu gösterir. Her bir dil seviyesinin temel özellikleri aşağıda verilmiştir:

A1- Başlangıç:

- Basit kelimeleri ve deyimleri anlayıp kullanabilir.
- Tanışma ve vedalaşma gibi basit diyaloglar kurabilir.
- Kendisini ve başkalarını tanıtabilir.
- Sayıları ve basit renkleri bilir.
- Hava durumunu ve zamanı sorup cevaplayabilir.

A2- Temel Seviye:

- Günlük hayatta karşılaşılabilecek basit metinleri okuyabilir ve anlayabilir.
- Basit diyaloglar kurabilir ve günlük konularda sohbet edebilir.
- Kişisel bilgilerini ve günlük ihtiyaçlarını ifade edebilir.
- Geçmiş zaman ve gelecek zaman gibi basit dil bilgisi kurallarını kullanabilir.

B1- Orta Seviye:

- Günlük hayatta karşılaşılabilecek metinleri okuyabilir ve anlayabilir.
- Farklı konularda sohbet edebilir ve fikirlerini ifade edebilir.

- Basit hikâyeler ve anılar anlatabilir.
- Dil bilgisi kurallarını daha geniş bir şekilde kullanabilir.

B2- Orta Üstü Seviye:

- Karmaşık metinleri okuyabilir ve anlayabilir.
- Farklı konularda detaylı sohbet edebilir ve fikirlerini savunabilir.
- Hikâye, makale ve rapor gibi metinler yazabilir.
- Dil bilgisi kurallarını akıcı bir şekilde kullanabilir.

C1- Gelişmiş Seviye:

- Zor ve karmaşık metinleri okuyup anlayabilir.
- Soyut konularda detaylı sohbet edebilir ve fikirlerini savunabilir.
- Farklı türlerde metinler yazabilir.
- Dil bilgisi kurallarını ustaca kullanabilir.

C2- Yetkin Seviye:

- Ana dili gibi akıcı ve doğal bir şekilde konuşup yazabilir.
- Zorlayıcı ve karmaşık metinleri okuyup anlayabilir.
- Farklı türlerde metinler yazabilir ve farklı türlerde konuşmalar yapabilir.
- Dil bilgisi kurallarına tam hâkimdir.

Bu çalışmada A1 seviyesinde metin sadeleştirmesi yapıldığından bu dil seviyesine ilişkin şu bilgiler verilmiştir: CEFR A1 seviyesi, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı'nda (CEFR) tanımlanan en temel dil seviyesidir. Bu seviyedeki bir kişi, günlük hayatta karşılaşılabilecek basit ve rutin görevleri yerine getirebilecek kadar dil bilgisiyle kelime dağarcığına sahiptir.

CEFR A1 Seviyesindeki Bir Kişinin Yapabilecekleri:

- Tanışma ve vedalaşma
- Temel selamlaşma ifadelerini kullanma
- Kendini ve başkalarını tanıtmaya
- Aile üyeleri ve yakın arkadaşlar hakkında bilgi verme
- Nerede yaşadığı, nereden geldiği hakkında konuşabilme
- Basit sorular sorma ve cevaplama

- Temel ihtiyaçlarını karşılamak için iletişim kurma (yemek, içmek, alişveriş yapmak vb.)
- Sayıları 1'den 10'a kadar sayma
- Renkleri ve basit nesnelere tanımlama
- Hava durumunu ve zamanı sorup cevaplama
- Hoşlandığı ve hoşlanmadığı Őeyleri söyleme
- Teşekkür etme ve özür dileme

CEFR A1 Seviyesine Ulaşmak İçin:

- Temel dil bilgisi kurallarını öğrenmek
- Yaygın kelimeleri ve deyimleri ezberlemek
- Basit diyaloglar kurabilme ve metinler okuyup dinleyebilmek
- Konuşma pratiği yapmak (CEFR, 2024).

2.8. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde A1 Düzeyi

Diller için Avrupa Ortak ereve Metni (CEFR)'nde okuma becerisi altı seviyeye ayrılmıştır. Bu seviyeler hem yazılı hem de işaret dilindeki metinleri kapsar. Bu kategoriler amaç veya özel işlevlere sahip olan farklı metin türleri için ayrılmıştır.

Genel okuduğunu kavrama: Bu seviyede, öğrenci aşına olduğu kelimeleri, kelime öbeklerini ve basit cümle yapıları içeren kısa metinleri okuyup anlayabilir. Bu tür metinlere günlük hayatta sıkça rastlanılır. Reklamlar, afişler, menüler, gazete haberleri veya kişisel mektuplar gibi örnekler verilebilir.

Yazışmaları okuma: Kartpostallarda ve sosyal medyada yer alan kısa, basit mesajları okuyup anlayabilir. Bu mesajlar, selamlama, hâl hatır sorma, plan yapma veya bilgi verme gibi basit konularla ilgili olabilir. E-posta yoluyla gelen kısa ve basit mesajların içeriğini kavrayabilir. Mesajlarda yer alan talimatları, randevu bilgilerini veya önerileri takip edebilir.

Fikir sahibi olmak için okuma: Marketlerde, mağazalarda veya halka açık alanlarda yer alan basit uyarılarda kullanılan kelimeleri, kelime öbeklerini ve işaretleri anlayabilir. Bu sayede, bir ürünün nerede olduğunu, bir hizmetin nasıl kullanılacağını veya bir yerin kurallarını öğrenebilir. Mağaza kılavuzlarını ve yönlendirmelerini okuyarak aradığı bir Şeyi kolayca bulabilir. Örneğin, bir reyonun hangi katta olduğunu, bir asansörün nerede olduğunu veya bir tuvaletin nerede olduğunu öğrenebilir. Otellerde konaklarken temel bilgileri

anlayabilir. Örneğin, kahvaltının ne zaman servis edildiğini, resepsiyonun nerede olduğunu veya havuzun hangi saatlerde açık olduğunu öğrenebilir. Reklamlarda, özel etkinlik programlarında, bildirimlerde ve broşürlerde yer alan basit ve önemli bilgileri bulabilir ve anlayabilir. Bu sayede, ürünlerin fiyatlarını, indirimleri, etkinliklerin tarihlerini ve saatlerini veya sefer saatlerini öğrenebilir.

Bilgi ve sav için okuma: Kolayca anlaşılır bilgilendirici metinlerde ve kısa, basit betimlemelerde yer alan temel bilgileri kavrayabilir. Görsel desteklerin de yardımıyla metnin içeriği hakkında genel bir fikir edinebilir. Kişisel ilgi alanlarına giren konularda yazılmış, sade bir dil ve çizimlerle desteklenmiş kısa metinleri okuyup anlayabilir. Bu metinler, spor, müzik veya seyahat gibi konulardaki güncel haberler veya hikayeler olabilir. Görsellerden ve metinden yola çıkarak metnin içeriği hakkında tahminlerde bulunabilir.

Yönergeleri okuma: Bu seviyede öğrenci, X noktasından Y noktasına gitmek gibi basit ve kısa yönlendirmeleri anlayabilir ve takip edebilir. Bu beceri sayesinde, bir haritada bir yerin nasıl bulunacağını, bir binada bir odaya nasıl ulaşılacağını veya bir aletten nasıl yararlanılacağını öğrenebilir.

Serbest zaman etkinliği olarak okuma: Basit kelimelerle ve görsellerle desteklenmiş günlük hayattaki faaliyetleri anlatan kısa metinleri okuyup anlayabilir. Görsellerin de yardımıyla metnin içeriğini daha iyi kavrayabilir ve aklında tutabilir. Resimli hikâyelerdeki kısa metinleri ana hatlarıyla anlayabilir. Görsellerin içeriği hakkında tahminlerde bulunarak metnin genel fikrini edinebilir. Metinlerde yer alan anahtar kelimeleri ve kelime öbeklerini belirleyerek metnin ana fikrini anlayabilir (D-AOBM, 2001).

Türkiye Maarif Vakfı'nın hazırlamış olduğu Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda A1 düzeyi okuma becerisi tablosu şu şekildedir:

A1 Okuma Becerisi Kazanım Listesi

A1.O.1	Alfabadeki harfleri tanır.
A1.O.2	Selamlaşma, tanışma ve vedalaşmayla ilgili kelime ve kalıp ifadeleri tanır.
A1.O.3	Toplumsal yaşam alanlarına yönelik metinlerde kullanılan kelime ve kalıp ifadeleri tanır.
A1.O.4	Hava durumuyla ilgili kavram ve kalıp ifadeleri tanır.
A1.O.5	Sayısal ifadeleri tanır.
A1.O.6	Temel soru ifadelerini tanır.
A1.O.7	Temel soru kalıplarına yönelik bilgileri belirler.
A1.O.8	Temel kişisel bilgileri belirler.
A1.O.9	Günlük hayattaki basit yönergeleri takip eder.
A1.O.10	Temel akrabalık adlarını tanır.
A1.O.11	Günlük hayatta sıklıkla karşılaşılan bilgilendirme, yönlendirme ve uyarı içeren levha ve simgeleri tanır.
A1.O.12	Temel betimleyici ifadeleri tanır.
A1.O.13	Tarih/zaman ifadelerini tanır.
A1.O.14	Günlük hayatta sıklıkla kullanılan ölçü birimlerini/miktar ifadelerini tanır.
A1.O.15	Harita, kroki, grafik, tablo, zaman çizelgesi gibi görsellerden ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.
A1.O.16	Metinlerdeki basit karşılaştırma unsurlarını belirler.
A1.O.17	Yaygın meslek adlarını ve mesleklerin temel özelliklerini tanır.
A1.O.18	Afiş, bilet, broşür, duyuru, ilan, menü vb. metinlerden temel /ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.
A1.O.19	Yardım talebi/izin/rica/özür ifadelerini tanır.
A1.O.20	Yol, yön ve adres tarifleri içeren basit metinleri anlar.
A1.O.21	Metinden konum bildiren basit ifadeleri seçer.
A1.O.22	Görsellerle desteklenmiş basit metinleri anlar.
A1.O.23	Basit metinlerdeki olayların oluş sırasını belirler.
A1.O.24	Hobi/ilgi alanlarının anlatıldığı basit metinleri anlar.
A1.O.25	Basit, kısa e-posta ve iletileri anlar.
A1.O.26	Kısa ve basit metinlerden kişisel bakım ve sağlıkla ilgili bilgileri seçer.
A1.O.27	Ulaşım ve ulaşım araçlarına ilişkin temel bilgileri seçer.
A1.O.28	Seyahat ve konaklamaya ilişkin temel bilgileri seçer.
A1.O.29	Kutlama/tebrik/temenni/davet/teşekkür içerikli basit metinleri anlar.
A1.O.30	Bir metinde tercih/teklif bildiren ifadeleri seçer.
A1.O.31	Bir metinde tavsiye/uyarı bildiren ifadeleri seçer.
A1.O.32	Metinlerdeki temel duygu ifadelerini belirler.
A1.O.33	Kişisel görüş bildiren ifadeleri seçer.
A1.O.34	Metinlerdeki günlük rutinelere ilişkin ifadeleri belirler.
A1.O.35	Temel gerektelendirme ifadelerini belirler.
A1.O.36	Onay/kabul/ret ifadelerini belirler.
A1.O.37	Görsellerle desteklenmiş basit eylemlerin anlatıldığı metinleri anlar.
A1.O.38	Bir metinden istenilen bilgileri seçer.
A1.O.39	Metnin konusunu ve temel iletilerini belirler.
A1.O.40	Okuduklarını anlamak için başvuru kaynaklarını kullanır.
A1.O.41	Okuma amacını belirler.
A1.O.42	Okuma amacına uygun strateji, yöntem ve teknikleri kullanır.
A1.O.43	Temel bağdaşıklık öğelerinin anlama etkisini fark eder.
A1.O.44	Nezakət ifadelerini belirler.

Görsel 1. A1 okuma becerisi kazanım listesi

A1.O.45	Geçmişe ilişkin olay ve durumları belirler.
A1.O.46	Plan/tasan/hayal bildiren ifadeleri belirler.
A1.O.47	Kişisel deneyimleri içeren metinleri anlar.
A1.O.48	Yardım talebi/izin/rica/özür içeren ifadeleri tanır.
A1.O.49	Çevresindeki nesnelere adını tanır.
A1.O.50	Çevresindeki yer/ mekân adlarını tanır.
A1.O.51	Temel gerektelendirme ifadelerini belirler.

Görsel 2. A1 Okuma becerisi kazanım listesi devamı

Türkiye Maarif Vakfı'nın hazırlamış olduğu Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda A1 düzeyi dil bilgisi içeriği tablosu aşağıda yer almaktadır:

Dil Seviyesi	Dil Bilgisi İçeriği
A1	<ul style="list-style-type: none"> *Alfabe (Harflerin seslendirilmesi, büyük ve küçük yazımları, kelime içinde seslendirilmesi) *Ünlü ve ünsüz ayrımı *Ünlü (kalın ve ince) ve ünsüzlerin (sert ve yumuşak) özellikleri *Ünlü uyumu + çokluk eki *Ünsüz uyumu + bulunma eki (-DA) + var/yok *Ünsüz yumuşaması + yönelme hâli (emir kipi) *Ünlü düşmesi (belirtme hâli + basit sıfatlar, vurgusuz orta hece ünlüsü) *Şahıs ve işaret zamirleri *Belirsizlik zamirleri *Bu ne/kim? , O ne/kim? *Bu, şu, o, burası, şurası, orası *İyelik ekleri *Yönelme hâli ve eki: -A / -E *Ayrılma hâli ve eki: -DAN *İlgi zamiri (benimki...) *Basit emir cümleleri *İstek/dilek l. çekim *Ek fiil geniş zaman (ülke, milliyet, meslek, durum, yaş) + mı? / değil *Hâl ekleri-fiil ilişkisi *İsim tamlaması *İsim tamlaması + hâl eki > fiil (zamir n'si) *Şimdiki zaman + ünlü daralması *Olumsuzluk eki (-mA) *Basit adlaştırmalar (-mAk iste-/ -mAYl sev-) *Görülen geçmiş zaman *Geniş zaman *Gelecek zaman *Zaman zarfları (dün, bugün, yarın; önce, şimdi, sonra) *Sıklık zarfları (bazen, ara sıra, her zaman, genellikle ...) *Karşılaştırma yapıları: -DAn, -DAn daha ... *Üstünlük derecesi: en *-DAki *-DAn ... A kadar *-DAn beri, -Dır *Ek fiil belirli geçmiş zamanı *Yapım ekleri: -lı/-süz *Bağlaçlar: ile (vasıta ve bağlama), ve, ama, çünkü *Sıralama sayıları: birinci, ikinci, üçüncü... *Saat kaç? (Tam ve yarım saatler) *Temel soru ifadeleri *-DAn önce/ -Dan sonra *-(y)Abil (izin) + geniş zaman *Sayılar *Temel niteleyiciler *-cA/ -A göre *-DAn hoşlan-

Görsel 3. A1 dil seviyesi dil bilgisi içeriği

Tablo incelendiğinde A1 seviyesindeki dil bilgisi sınırlılıklarını görmekteyiz. A1 düzeyinde yapılacak olan çeşitli okuma metinleri çalışmaları da bu dil bilgisi içeriklerine uygun olarak hazırlanmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada, Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* isimli kitabının A1 düzeyine uyarlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır.

Doküman incelemesi, yazılı veya görsel materyallerin analiz edilmesine yönelik bir inceleme yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu yöntemde, araştırmacı kitaplar, makaleler, raporlar, web siteleri ve diğer yazılı materyalleri inceleyerek araştırma sorusuna cevaplar arar.

3.2. Araştırmada İncelenen Eser

Bu araştırmada Nâzım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eseri incelenmiştir. Çalışmada eserin Yapı Kredi Yayınları, 2023 yılı baskısı kullanılmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eseri, A1 seviyesindeki Türkçe öğrencileri için anlaşılabilir hâle getirilmek üzere uyarlanmıştır. Uyarlamanın uygunluğu ve etkinliği değerlendirebilmek amacıyla iki aşamalı bir veri toplama süreci uygulanmıştır. İlk aşamada, alan uzmanlarına uyarlanan metnin uygunluğu hakkındaki görüşlerini almak için WhatsApp üzerinden Google Forms aracılığıyla online anket uygulanmıştır. Uzmanlar, uyarlamayı belirlenen ölçütlere göre puanlandırmışlardır. İkinci aşamada ise, uyarlanan metin, A1 seviyesindeki Türkçe öğrencilerine okutulmuş ve çıkartmalı okunabilirlik testi uygulanmıştır. Bu test sayesinde, öğrencilerin metni ne kadar anlayabildikleri ve metindeki zorlukları nerede yaşadıkları belirlenmiştir. Bu sayede hem uzman görüşleri hem de öğrenci verileriyle desteklenen kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Yapılan tez çalışmasında Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı kitabının A1 seviyesine uygun hâle getirilmesi için Avrupa Ortak Çerçeve Metninde belirlenmiş olan A1 seviyesi kazanımları incelenmiş olup eserde A1 düzeyinin dil bilgisi kuralları dikkate alınmış ve metindeki kültürel ve edebi unsurlar olabildiğince korunmaya çalışılmıştır. Sadeleştirme aşaması tamamlandıktan sonra, alan uzmanlarına orijinal ve sadeleştirilmiş metinler gönderilerek görüşleri alınmıştır. Uzmanlar metnin farklı yönlerini 1 ile 5 puan arasında puanlayarak değerlendirmiştir. Metinde çeşitli sadeleştirme yöntemleri denenmiştir (Uzun ve karmaşık cümlelerin daha basit ve anlaşılabilir yapılara dönüştürülmesi, gramer yapılarının dil seviyesine uygun şekilde düzenlenmesi, kelime dağarcığının A1 seviyesine uygun hâle getirilmesi, metindeki kültürel ve edebi unsurların korunması). Yapılan sadeleştirme uygulamasında uzun ve karmaşık cümleler daha basit ve anlaşılır yapılara dönüştürülmüş, gramer yapıları dil seviyesine uygun bir şekilde düzenlenmiştir. Yapılan sadeleştirmeler sonucunda metnin A1 seviyesine uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A1 seviyesinde Türkçe öğrenimi gören 8-12 yaş arasındaki 14 öğrenciye metnin uyarlanmış hali üzerinden çıkartmalı okunabilirlik testi uygulanmıştır. Boşluk doldurma tekniği olarak da bilinen çıkartmalı okunabilirlik testi, metinlerin okunabilirlik düzeyini belirlemek için sıkça kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemin temelini oluşturan Gestalt psikolojisi, insan zihninin eksik bilgileri tamamlama eğiliminde olduğunu savunur. Wilson Taylor tarafından geliştirilen bu teknikte, metinden belirli kelimeler çıkarılarak öğrencilerin bu boşlukları anlamlı bir şekilde doldurmaları beklenir.

Çıkartmalı okunabilirlik testinin yanında Ateşman Okunabilirlik formülü de uygulanarak uygulanan testlerin çeşitli yönleriyle değerlendirilmesini sağlamıştır. Metnin okunabilirliğini belirlemek için gerekli olan cümle, kelime ve hece sayıları Excel'de hesaplanmış, ardından okunabilirlik formülleri uygulanmıştır. Metin parçasındaki ortalama cümle uzunluğunu ve ortalama kelime uzunluğunu temel değişken olarak kullanır ve metnin okunabilirlik düzeyini belirler. Bu formül, farklı metin türlerinin ve dil seviyelerinin özelliklerini dikkate alarak geliştirilmiş bir formüldür. Ateşman Okunabilirlik Formülü'nün uygulanmasıyla elde edilen okunabilirlik puanı ve bu puanın karşılık geldiği okunabilirlik düzeyi şu şekildedir: Formülde kullanılan değişkenler; hece olarak ortalama kelime uzunluğu (X1) ve kelime olarak ortalama cümle uzunluğu (X2) olmak üzere iki tanedir.

$$\text{Okunabilirlik Puanı} = 198.825 - 40.175 \times X1 - 2.610 \times X2$$

Metnin okunabilirliğini belirlemek amacıyla çıkartmalı okunabilirlik testi ve Ateşman Formülü gibi farklı yöntemler kullanılarak metnin çeşitli yönlerden değerlendirilmesi mümkün olmuştur.

Tablo 6

Ateşman Okunabilirlik Formülünde Türkçe Metinlerin Okunabilirlik Sayısına Göre Sınıflandırılması

Okunabilirlik	Okunabilirlik Puanı
4. sınıf ve alt kademelerindeki öğrenciler için okunabilir	90-100
5. veya 6. sınıftaki öğrenciler için okunabilir	80-89
7. veya 8. sınıftaki öğrenciler için uygun	70-79
9. veya 10. sınıftaki öğrenciler için uygun	60-69
11. veya 12. sınıftaki öğrenciler için uygun	50-59
Ön lisans düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler için uygun	40-49
Lisans düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler için uygun	30-39
Lisansüstü düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler için uygun	29 ve altı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Metnin Sadeleştirilmesi

Bu cümlede metin cümlelere ayrılarak incelenmiş daha sonrasında yapılan uyarlama tablo haline getirilmiştir. Tabloda ilk olarak cümle numaralandırılması yapılmış daha sonra metin uyarlaması için yapılan düzenlemeler açıklanmış ve uyarlanmış cümle tabloya eklenmiştir.

Tablo 7
Sevdalı Bulut metninin uyarlama tablosu

Cümle Numarası	Yapılan Düzenleme	Uyarlanmış Cümle
Başlık	Uyarlama yapılmamıştır	<i>Sevdalı Bulut</i>
Cümle 1	Bu cümlede servi kelimesi sadeleştirilmeye uygun olduğu düşünülse de bu kelimenin Türk kültüründe “yas ve matem”, “aşk ve sevgi”, “ölümsüzlük” gibi sembolik anlamları mevcuttur. Divan edebiyatında sevgili serviye benzetilir ayrıca halk edebiyatında da servi ağacı motifleri mevcuttur. Bu yüzden bu cümlede herhangi bir sadeleştirme yapılmamıştır.	<i>Derviş, servinin altına oturdu.</i>
Cümle 2	Kuşak kelimesi A1 seviyesi için uygun bulunmadığı için sadeleştirmeden çıkartılmıştır.	<i>Neyini çıkardı.</i>
Cümle 3	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Üflemeye başladı.</i>
Cümle 4	Cümlede geçen “üfledikçe” kelimesinin yapısı A1 seviyesi için uygun	<i>Neyin deliklerinden ağaçlar fırladı havaya, sanki ağaçlar</i>

	olmadığından dolayı “üfledi” şeklinde sadeleştirilerek uygun cümle yapısı tasarlanmıştır.	<i>neyin içindeydi. Derviş neye üfledi, içinden ağaçlar, dereler, dağlar fırladı.</i>
Cümle 5	Cümlede A1 düzeyine uygun olmayan bir yapı tespit edilmediği için sadeleştirilme yapılmamıştır	<i>Neyin deliklerinden dağlar, dereler, yollar fırladı havaya.</i>
Cümle 6	Bu cümle A1 düzeyine çok karmaşık gelebileceği için cümledeki olumsuzluk eki almış kelimeler kaldırılmıştır. Ayrıca cümle içerisindeki sıfat fiil eki sadeleştirilmiş metinde kullanılmamıştır.	<i>Ağaçlar, dağlar, dereler, dünyanın öbür ucunda bir çöle düştü.</i>
Cümle 7	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Derviş bir soluk aldı.</i>
Cümle 8	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Sonra neyini tekrar üflemeye başladı.</i>
Cümle 9	Cümle birkaç cümleye ayrılmıştır.	<i>Neyin bir deliğinden adam fırladı. Kara sakallı, gaga burunlu, patlak gözlü bir adamdı. Havada bir iki takla attı. Dervişin yanına düştü.</i>
Cümle 10	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Adamın adı Seyfi'ydi, Kara Seyfi.</i>
Cümle 11	Cümledeki fiil basit yapılı hâle getirilmiştir.	<i>Kara Seyfi sağına soluna baktı.</i>
Cümle 12	“Kese” kelimesi ve “sok-” fiili kaldırılmış, cümle ikiye ayrılarak A1 seviyesine uygun hâle getirilmiştir.	<i>Dervişin cebinden parasını çaldı. Kaçtı.</i>
Cümle 13	“Nişan al-” fiili ve zarf fiil yapısı A1 düzeyine uygun olmadığı için kaldırılmıştır	<i>Derviş bir taş aldı yerden. Kara Seyfi'ye attı.</i>

Cümle 14	Anlatım basitleştirilmiştir. “Herif” “lastik” kelimeleri kaldırılmıştır. Cümle iki ayrı cümle haline getirilmiştir. “Sıçra-” fiili kaldırılmış sadece “fırta-” fiili kullanılarak anlatım basitleştirilmiştir.	<i>Taş Kara Seyfi'ye çok hızlı çarptı. Kara Seyfi top gibi sıçradı. Fırladı havaya.</i>
Cümle 15	Cümle iki cümle haline getirilmiş “ucundaki” ifade yerine “ucuna” ifadesi kullanılmıştır. "Daha doğrusu" kelimesi çıkarılmıştır.	<i>Havada uçtu gitti. Dünyanın öbür ucuna, Ney ülkesinde bir dağın başına düştü.</i>
Cümle 16	"Kır bir at" yerine "bir at" kullanılmıştır. "Gümüş kakmalı eyeri" yerine "üzerine" kullanılmıştır.	<i>Dağın başında bir at vardı. Atın üzerine düştü.</i>
Cümle 17	"Eyere iyice yerleşen" yerine "atın üzerine oturdu" kullanılmıştır. "Dolaylara şöyle bir göz attı" yerine "etrafına göz attı" kullanılmıştır.	<i>Kara Seyfi atın üzerine oturdu. Etrafa göz attı.</i>
Cümle 18	Koyun sürüleri" isim tamlamasını "koyunlar" isim öbeği ile değiştirildi.	
Cümle 19	"İniyordu" fiilinin geniş zaman çekimini "indi" fiilinin geçmiş zaman çekimi kullanıldı. "Onundu" zamirinde bulunan "-un" iyelik ekini, "ona aitti" ifadesinde yer alan "ona" zamirinin önüne gelen "ait" sıfatı ile değiştirilmiştir.	<i>Dağdan ovaya koyunlar indi. Bu sürüler ona aitti.</i>
Cümle 20	Daha karmaşık ve az bilinen beygir kelimesi yerine "at" kelimesi kullanılmıştır. "Otluyordu" yerine "vardı" fiili kullanılmıştır. Renk bildiren ve görsel betimleme içeren sıfatlar çkarılmıştır.	<i>Karşıdaki yaylada atlar vardı.</i>
Cümle 21		

Cümle 22	"Onundu" zamirinde bulunan "-un" iyelik ekini, "ona aitti" ifadesinde yer alan "ona" zamirinin önüne gelen "ait" sıfatı ile değiştirilmiştir. Beygir kelimesi yerine "at" kelimesi kullanılmıştır.	<i>Bu atlar ona aitti.</i>
Cümle 23	Karmaşık cümle yapısı yerine iki kısa cümle tercih edilmiştir. "Aşağıda" yer bildirimini çıkarılmıştır. "Yolda gidiyordu" ve "fildişi" gibi görsel betimlemeler içeren ifadeler çıkarılmıştır.	<i>Kervanlar vardı. Kervanlarda baharat, kahve, kumaşlar vardı.</i>
Cümle 24	"Onundu" zamirinde bulunan "-un" iyelik ekini, "ona aitti" ifadesinde yer alan "ona" zamirinin önüne gelen "ait" sıfatı ile değiştirilmiştir.	<i>Bu kervanlar ona aitti.</i>
Cümle 25	Görselliği anlatan "uzanıyordu" fiili yerine, varoluşu ifade eden "vardı" fiili kullanılmıştır.	<i>Ovada buğday, çavdar, pamuk tarlaları vardı.</i>
Cümle 26	"Onundu" zamirinde bulunan "-un" iyelik ekini, "ona aitti" ifadesinde yer alan "ona" zamirinin önüne gelen "ait" sıfatı ile değiştirilmiştir.	<i>Bu tarlalar ona aitti.</i>
Cümle 27	"Variyetli" yerine "zengin" kullanıldı. Cümledeki ilave bilgiler çıkarıldı. "Oldu" fiili kullanıldı. "Oldu" fiili, A1 seviyesindeki öğrenciler için daha basit bir fiil çekimidir ve "idi" fiilinden daha kolay anlaşılır.	<i>Uzun lafın kıyası Ney ülkesinde en zengin Kara Seyfi oldu.</i>
Cümle 28	"Kara Seyfi dağın tepesindeydi" cümlesinde "kır atının üstünde" ifadesi çıkartılmış ve sadece "dağın tepesindeydi" olarak değiştirilmiştir. "Atının üstünde etrafa baktı" cümlesi, daha basit bir yapıya dönüştürülerek	<i>Kara Seyfi dağın tepesindeydi. Atının üstünde etrafa baktı. Parlak gözleri vardı. Çalı gibi sert sakalı oynadı.</i>

	"etrafa baktı" şeklinde uyarlanmıştır. "Patlak gözleri hırstan parlıyordu" ifadesi, "Parlak gözleri vardı" olarak yeniden yazılmıştır. "Çalı gibi sert kara sakalı oynuyordu" cümlesi, "Çalı gibi sert sakalı oynadı" şeklinde daha basit bir yapıya dönüştürülmüştür. Basit çekimli fiil yapısı kullanılmıştır. "Bırakalım" ve "dönelim" yerine "kalıyor" ve "gidiyoruz" fiilleri kullanıldı. Bu değişiklik, A1 seviyesindeki öğrenciler için daha basit fiil çekimleri kullanmayı amaçlamaktadır. "Dönelim" fiilinin "-elim" eki yerine "-ıyoruz" eki kullanıldı. Bu değişiklik, cümleyi çoğul hâle getirmektedir. A1 seviyesindeki öğrenciler için cümledeki özne ve yüklem uyumunu sağlamak önemlidir.	
Cümle 29		<i>Kara Seyfi'yi burada kalıyor. Biz gidiyoruz dervişin yanına.</i>
Cümle 30	Zarf fiil eki almış olan "oturup" kelimesi kaldırılarak "oturdu" fiili kullanılmıştır. İfadeler basitleştirilmiştir.	<i>Derviş servinin altında oturdu. Neyini üfledi. Neyin deliğinden bir kız fırladı havaya. Dervişin yanına düştü.</i>
Cümle 31	"Dünya güzeliydi" yerine "dünya güzeli" kullanıldı. Bu değişiklik, A1 seviyesindeki öğrenciler için daha basit bir dil kullanmayı amaçlamaktadır.	<i>Kız dünya güzeli...</i>
Cümle 32	"Sırma saçları" yerine "uzun saçları" kullanıldı. Topuk kelimesi kaldırıldı.	<i>Uzun saçları vardı.</i>
Cümle 33	"Ay parçası" yerine "ay gibi" kullanıldı.	<i>Yüzü ay gibi.</i>
Cümle 34	Uzun ve karmaşık cümle iki kısa ve basit cümleye bölündü. İfadeler basitleştirildi.	<i>Uzun siyah kirpikleri vardı. Gözlerinin rengi elaydı.</i>
Cümle 35	"Henüz" kelimesi çıkarıldı.	<i>On beş yaşında bir kızdı.</i>

Cümle 36	Cümlelerin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Adı da Ayşe.</i>
Cümle 37	"Derviş babanın" yerine "dervişin" kullanıldı. Bu değişiklik, A1 seviyesindeki öğrenciler için daha basit bir dil kullanmayı amaçlamaktadır.	<i>Ayşe dervişin elini öptü.</i>
Cümle 38	"Elpençe divan" ifadesi çıkarıldı.	<i>Dervişin karşısında durdu.</i>
Cümle 39	"Derviş baba" yerine sadece "emret" kelimesi kullanıldı. "Görülecek işin varsa" yerine "ne iş var ise.." kullanıldı. Bu değişiklik, cümleyi daha kısa ve öz hâle getirmeyi amaçlamaktadır.	<i>"Emret" dedi. "Ne iş var ise.."</i>
Cümle 40	"Karnın açsa" yerine "Karnın aç mı?" kullanıldı. Bu sayede şart kipi kullanılmamış oldu. "Pişireyim sana" yerine "pişireyim mi?" kullanıldı. Bu değişiklik, cümleyi soru cümlesine dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Dedi" ifadesi eklendi. Bu ekleme, konuşmacının kim olduğunu ve ne dediğini açıkça belirtmeyi amaçlamaktadır.	<i>"Karnın aç mı? Tarhana pişireyim mi?" dedi.</i>
Cümle 41	"Döşek sereyim altına" yerine "yatak hazırlayım mı?" kullanıldı. Bu değişiklik, cümleyi daha basit ve anlaşılır hâle getirmeyi amaçlamaktadır. "Döşek sereyim" ifadesi, A1 seviyesindeki öğrenciler için bilinmeyebilir veya karmaşık olabilir. "Diye sordu" ifadesi eklendi.	<i>"Uykun geldi mi? Yatak hazırlayım mı?" diye sordu.</i>
Cümle 42	Cümlelerin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Derviş gülümsedi, 'Sağ ol, Ayşe kız,' dedi, 'karnım da aç değil,</i>

		<i>uykum da yok.' Derviş böyle dedi.</i>
Cümle 43	"Sıvazladı" yerine "koydu" fiili kullanıldı.	<i>Elini Ayşe'nin omzuna koydu.</i>
Cümle 44	"Salına salına" ifadesi çıkarıldı. "Yükseldi" yerine "uçtu" fiili kullanıldı.	<i>Ayşe bir tüy gibi uçtu.</i>
Cümle 45	"Nazlı nazlı", "salına salına" çıkarıldı. "Uçtu, uçtu" tekrarı kullanıldı.	<i>Havada uçtu, uçtu</i>
Cümle 46	"Dünyanın öbür ucu" ve "Ney ülkesi" gibi kelime öbekleri çıkarıldı.	<i>Elma ağacı çiçek açmıştı. Uzak bir ülkede, Ney ülkesinde, bu ağacın dalına kondu.</i>
Cümle 49	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Çiçekler mi daha güzeldi, Ayşe kız mı?</i>
Cümle 50	"Bana sorarsanız" ifadesi çıkarıldı.	<i>Bence Ayşe kız elma çiçeklerinden daha güzeldi</i>
Cümle 51	"Dala iyice yerleşti" yerine "ağaca çıktı" kullanıldı. A1 seviyesindeki öğrenciler için "yerleşti" fiili karmaşık olabilir ve tam anlamını kavramakta zorlanabilirler. "Çıktı" fiili ise daha basit ve anlaşılır bir fiildir. "Dolaylara" yerine "etrafına" kullanıldı. A1 seviyesindeki öğrenciler için "dolaylara" kelimesi bilinmeyebilir veya karmaşık olabilir.	<i>Ayşe kız ağaca çıktı. Çiçeklerin arasından etrafa baktı.</i>
Cümle 52	Cümlenin kelime sırası değiştirildi ve "var" fiili ile oluşturuldu.	<i>Bahçede elma ağacı vardı.</i>
Cümle 53	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Bu bahçe Ayşe kıza aitti.</i>
Cümle 54	"Açmıştı" fiilinin yapısı A1 seviyesine uygun değildir bu yüzden fiil geçmiş zamanla çekimlenerek "açtı" olarak	<i>Güller açtı, al, sarı, ak pembe güller. Ateş gülleri ve daha fazlası.</i>

	kullanılmıştır. “Kayısı gülleri” kaldırılmış ve daha fazlası olduğu belirtilmiştir.	
Cümle 55	A1 seviyesinde, geçmiş zaman öncesi zaman kipi ("mıştı") kullanılmaz. Bu nedenle, "açtı" ile değiştirilmiştir. "Biçim biçim" ve "oylum oylum" tekrarları kaldırılmıştır yerine “çeşit çeşit” tekrarı kullanılmıştır.	<i>Çeşit çeşit laleler, karanfiller açtı.</i>
Cümle 56	"İndi", "aldı" ve "başladı" eylemleri tek bir eylem olan "suladı" ile değiştirilmiştir. "Kız", "elma dalından", "bir kova" ve "eline" gibi fazla bilgiler cümleden çıkarılmıştır.	<i>Ayşe çiçekleri suladı.</i>
Cümle 57	A1 seviyesinde, karmaşık fiil çekimleri genellikle daha basit çekimlerle değiştirilir. Bu nedenle, "çevriliydi" ve "geldi" fiilleri sırasıyla "vardı" ve "geldi" ile değiştirilmiştir. "Dörtnala" sıfatı "koştu" fiili ile değiştirilmiştir.	<i>Çitler ile çevrili bir bahçe vardı. Kara Seyfi koştu ve Ayşe kızın bahçesine geldi.</i>
Cümle 58	Özne-fiil-nesne sırasına getirilmiştir.	<i>Atın üstünde Ayşe'ye seslendi: "Ayşe, hey, Ayşe!"</i>
Cümle 59	Cümlelerin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Ayşe kız kovasını yere koydu, sordu Kara Seyfi'ye: 'Yine mi geldiniz?'</i>
Cümle 60	Cümlelerin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Kara Seyfi sesini bir kat daha kalınlaştırdı: 'Yine geldim', dedi, 'her gün de geleceğim, bahçeni bana satana kadar.'</i>
Cümle 61	Cümlelerin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Ayşe kız, kuş sesinden tatlı sesiyle karşılık verdi: 'Ben bahçemi ne size, ne başkasına</i>

		<p><i>satıcı değilim. Kaçtır söylüyorum bunu.'</i></p>
Cümle 62	<p>Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.</p>	<p><i>Kara Seyfi gümüş saplı kılıbıyla çitin üstüne vurdu ve haykırdı: 'Bu ülkede senin bahçen hariç her şey benim, bu bahçe malımın mülkümün orta yerinde kara diken gibi duruyor. Nasıl olsa kazıyacağım kökünü</i></p>
Cümle 63	<p>Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.</p>	<p><i>bu kuruyası...'</i> Kara Seyfi sözünü bitiremedi, at bir kişnedi, bir kış attı, Kara Seyfi yuvarlandı yere.</p>
Cümle 64	<p>“Derseniz” kelimesinin çekimleri A1 düzeyine uygun olmadığı için soru kalıbı değiştirilmiştir. “Konuşuyorken” kullanımı yerine basit çekimli “konuşuyor” fiili kullanılmıştır. Zarf fiiller A1 düzeyine uygun olmadığından geçmiş zaman çekimi ile çekimlenerek uyarlanmıştır.</p>	<p><i>Bu neden mi oldu? Anlatayım: Kara Seyfi çitin öbür yanında yolda, atın üstünde, bahçedeki Ayşe kızla konuşuyor, yoldan geçen bir tavşan atın arka sol ayağını öyle bir dişledi ki, hayvan can acısından kişnedi. Kış atınca Kara Seyfi de işte böyle yere yıkıldı.</i></p>
Cümle 65	<p>Anlatılmak istenen ifadenin ki’li kullanımı basitleştirildi ve istek kipi ile çekimlendi. Zarf fiil içeren ifadeler kaldırıldı.</p>	<p><i>Bu arada bir iş daha oldu, anlatayım: Seyfi yolda toz içindeydi, tavşan da korkusundan kaçıyor.. İşte o sırada Ayşe kızın bahçesinden bir ak güvercin uçtu.</i></p>
Cümle 66	<p>A1 düzeyine uygun olmayan “nişan alıp” kelime öbeği kaldırıldı.</p>	<p><i>Ak güvercin geldi Kara Seyfi'nin tepesine, yukardan pisledi iki kaşının orta yerine.</i></p>

Cümle 67	“Unutup” kelimesi kaldırılarak “unuttu” çekimi kullanılmıştır.	<i>Seyfi öyle öfkelenmişti ki bu işe, canının acısını unuttu ve fırladı ayağa.</i>
Cümle 68	“Nişan almak” öbeği kaldırıldı “koyup” fiil çekimi “koydu” olarak değiştirildi.	<i>Okunu yayına koydu, nişan aldı güvercine.</i>
Cümle 69	Fiilimsi görevinde olan kelimeler geçmiş zaman ile çekimlenerek yeni cümleler kuruldu.	<i>Ayşe kız bunu gördü, haykırdı. Ak güvercin pırr kaçtı, gitti.</i>
Cümle 70	“Dörtmala” ifadesi karmaşık gelebileceği için kaldırılmıştır. Fiilimsi içeren sözcükler geçmiş zamanda çekimlenerek ayrı bir cümle haline getirilmiştir.	<i>Kara Seyfi bindi atına, trak trak da trak trak, kovaladı kuşu.</i>
Cümle 71	Cümle anlaşılabilmesi için şimdiki zaman çekimi kullanılarak kurulmuştur.	<i>Kara Seyfi Ak güvercini kovalıyor, biz de dönüyoruz dervişin yanına.</i>
Cümle 72	Öğrenilen geçmiş zaman A2 seviyesine uygun olduğu için cümle şimdiki zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Derviş servi ağacına dayanıyor, neyini üflüyor.</i>
Cümle 73	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Neyin bir deliğinden bir bulut fırladı havaya.</i>
Cümle 74	Fiilimsi değiştirilmiştir.	<i>Derviş neyini üflledi, bulut yükseldi, gökyüzü bir kuzu gibi ağır ağır ilerledi, yürüdü, dünyanın öbür ucundaki Ney ülkesine doğru.</i>
Cümle 75	Zarf fiil ekleri bu seviyeye uygun olmadığından fiillerin çekimi geçmiş zaman olarak değiştirilmiştir. Bazı bilgiler kaldırılmıştır.	<i>Bulut, Ney ülkesinin sınırını aştı, aşağıda bir tarlada, başaklar arasında tavşan gördü.</i>
Cümle 76	“Beygir” kelimesi yerine “at” kelimesi kullanıldı. Fiilimsi kaldırıldı.	<i>Bu tavşan, Kara Seyfi'nin atının arka sol ayağını ısırды ya, o tavşandı.</i>

Cümle 77	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Tavşan da başını kaldırdı bulutu gördü.</i>
Cümle 78	Fiilimsi kullanılarak yapılan cümleler geçmiş zaman ile çekimlenerek ayrı cümleler haline getirildi. “Kahkahayı basmak” ifadesi yerine a1 seviyesine daha uygun olan “kahkaha atmak” ifadesi kullanıldı.	<i>Tavşanın bıyıklarını temizledi. Bulut tavşanı gördü. Çok hoşuna gitti, kahkaha attı.</i>
Cümle 79	Fiilimsi içeren yapılar kaldırıldı ve anlamın bozulmaması için isim tekrar eklendi.	<i>Tavşan, Bulut neden güldü anlamadı ama, ilk defa gülen Bulut gördü. Hem şaşırды bu işe, hem de hoşuna gitti.</i>
Cümle 80	Cümlelerdeki a1 seviyesine uygun olmayan ifadeler kaldırıldı. Özet olarak yeni iki cümle kuruldu.	<i>Kara Seyfi atına bindi. Gökyüzündeki güvercini aradı.</i>
Cümle 81	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Güvercini gördü.</i>
Cümle 82	“Geliverdi” kelimesi a1 seviyesine karmaşık gelebileceğinden geçmiş zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Ama tam o sırada bulut da geldi güvercinin yanına.</i>
Cümle 83	Detaylandırılan bilgiler kısaltılarak geçmiş zaman ile çekimlenmiş yeni bir cümle kurulmuştur.	<i>Bulut da aşağıya baktı.</i>
Cümle 84	A1 düzeyi üzerindeki kelimeler çıkartılarak cümle basitleştirilmiştir.	<i>Kara Seyfi ak güvercini vurmak istedi.</i>
Cümle 85	Bileşik kelime kaldırılarak kelime kökü geçmiş zamanla çekimlenmiştir.	<i>Bulut bıraktı kendini Seyfi'nin üstüne, etrafını sardı.</i>
Cümle 86	Karmaşık ifadeler daha basit ifadeleriyle değiştirilmiştir. Fiilimsi içeren yapılar geçmiş zaman ile çekimlenerek sıralanmıştır.	<i>Kara Seyfi çok şaşırды. Gözleri göremedi, öksürdü durdu.</i>

Cümle 87	Birden fazla zaman çekiminin bir cümlede yer alması A1 seviyesi için karmaşık olabileceğinden sadece geçmiş zaman kullanılmıştır.	<i>Güvercin kaçtı, gitti.</i>
Cümle 88	Fiilimsiler ve edilgen ifadeler kaldırılmıştır.	<i>Güvercin kurtuldu. Bulut buna sevindi, bıraktı Kara Seyfi'nin yakasını. Yükseldi gökyüzüne, gitti.</i>
Cümle 89		<i>Az gitti bulut, uz gitti bulut, dere tepe düz gitti bulut, vardı Ayşe kızın bahçesi üstüne.</i>
Cümle 90	Öğrenilen geçmiş zaman yerine şimdiki zaman çekimi kullanılmıştır. Çekimler basitleştirilmiştir.	<i>Ayşe kız bahçede lalelerin arasında sırt üstü uzanıyor, gökyüzünü seyrediyor.</i>
Cümle 91	Bazı bilgiler kaldırılarak daha anlaşılabilir hâle getirilmiştir.	<i>Yanı başında, sağında tavşan, sol omuzunda ak güvercin.</i>
Cümle 92	İfadeler basitleştirilerek cümle şimdiki zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Ayşe'nin ela gözleri güneş gibi parlıyor...</i>
Cümle 93	“Sırma” kelimesi “uzun” kelimesi ile değiştirilmiştir.	<i>Uzun saçları pırıl pırıldı.</i>
Cümle 94	Cümle şimdiki zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Ayşe kız hem tavşanın uzun kulaklarını çekiyor hem güvercini okşuyor.</i>
Cümle 95	A1 düzeyine daha uygun olan “gel-“ fiili kullanılmıştır.	<i>Bu sırada bulut bahçenin üstüne geldi.</i>
Cümle 96	Edilgen ifadeler A1 seviyesi için uygun olmadığı için değiştirilmiştir. “Işıklanmak” yerine “aydınlık olmak” fiil öbeğiyle cümle kurulmuştur.	<i>Bahçeye bir gölge düştü ama hemen gitti. Her yer tekrar aydınlık oldu.</i>
Cümle 97	Karmaşık yapılar A1 seviyesine uygun olmadığı için asıl söylenilmek istenilen basitleştirilerek cümle tekrar kurulmuştur.	<i>Sonra sağ taraftan tekrar geldi.</i>

Cümle 98	Detaylar kaldırılarak cümle iki farklı cümle haline getirilmiştir. Asıl anlatılmak istenilen yeni bir cümle kurularak ifade edilmiştir.	<i>Bulut soldan sağa, sağdan sola geçiyor. Ayşe kızı gördü yine.</i>
Cümle 99	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Ayşe kız da bulutu gördü.</i>
Cümle 100	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Tavşan da gördü bulutu, tanıdı da.</i>
Cümle 101-102	Ara cümleler kaldırılarak cümle basitleştirilmiştir. “Hafiften” kelimesi A1 düzeyi için kafa karışıklığı yaratabileceğinden miktar bildiren “çe” eki ile değiştirilmiştir. Fiil geçmiş zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Güvercin de gördü bulutu, kanatlarını çırdı hafifçe. Bulut ise, o ne tavşanı, ne güvercini gördü..</i>
Cümle 103	Geniş zaman yerine şimdiki zaman kullanılmıştır. Anlatım sadeleştirilmiştir.	<i>İnsan, hayvan, bulut olmak fark etmiyor. Göz Ayşe kızdan başka hiçbir şey görmek istemiyor.</i>
Cümle 104	“Ah et-” a1 seviyesine uygun olmadığı için kaldırılmıştır.	<i>Bulut içini çekti, “Of!” dedi...</i>
Cümle 105	Detaylandırmalar kaldırılmıştır.	<i>Ayşe kız bir öpücük yolladı parmaklarıyla. Bulut şöyle bir şaşırıldı.</i>
Cümle 106	Edilgen ifadeler a1 seviyesinde uyarlanmıştır.	<i>Ama sonra topladı, koskocaman bir gül biçimini aldı.</i>
Cümle 107-108	Karmaşık gelebilecek detaylar kaldırılmıştır. “Kimilda-”, “yayıll-” a1 seviyesine uygun olmayacağı için kaldırılmıştır.	<i>Gökyüzü hiç bu kadar güzel bir gül görmedi daha önce. Ayşe kız bu gülü seyretti hayran hayran. Bulut topladı yine, bulut biçimine döndü yine.</i>

Cümle 109-110- 111	Karmaşık gelebilecek bilgiler cümleden kaldırılmıştır.	<i>O günden sonra bulut Ayşe kızıdan ayrılmadı. Ayşe kız nereye, bulut oraya. Ayşe bahçede, sol omuzunda ak güvercin, sağda tavşan. Ayşe terledi, elini kaşlarının üstüne koydu ve güneşe baktı.</i>
Cümle 112	Birden fazla cümleye bölünerek anlatım basitleştirilmiştir. Geçmiş zaman ile çekimlenen fiiller kullanılmıştır.	<i>Bulut hemen güneşin önüne geldi, kapattı. Artık bahçe gölge oldu. Ayşe dinlendi ama, çiçekler güneş istiyor. Bulut şemsiye oldu, yalnız Ayşe gölgede kaldı.</i>
Cümle 113	A1 seviyesi için çok uzun ve detaylı olan bu cümle iki farklı cümleye ayrılmıştır.	<i>Bir gece, Ayşe kız bahçe de küçük evinin önünde, havuz kıyısında oturuyor. Sol omuzunda güvercin, dizinde tavşan uyuyor. Gökyüzünde yıldızlar, ay, bir köşede bulut var.</i>
Cümle 114-155	Cümle kısaltılmış ve A1 düzeyi dil bilgisi kuralları kullanılmıştır.	<i>Ayşe havuza baktı, havuzun suyunda onları seyretti. Havuzun suları ayna gibiydi.</i>
Cümle 116	Geçmiş zaman çekimi kullanılarak uyarlama yapılmıştır.	<i>Ayşe başını gökyüzüne kaldırdı, bir de ne görsün, yıldızlarla ay orda da sönük sönük pırıldıyor.</i>
Cümle 117	A1 düzeyine uygun olmayan ikilemeler çıkartılarak cümle kısaltılmıştır.	<i>“Neden?” diye düşündü</i>
Cümle 118	Asıl anlatılmak istenilen bir cümle ile ifade edilmiş ve cümledeki soyut kavramlar yeni cümlede yer almamıştır.	<i>Bulut Ayşe’yi anladı.</i>
Cümle 119-120- 121	Cümlede yer alan betimlemeler ve detaylar sınırlandırılmıştır. Kocaman	<i>Bulut Ayşe’ye seslendi: “Tozlanmışlar biraz, şimdi</i>

	kelimesi yerine büyük kelimesi kullanılmıştır.	<i>temizliyorum, parlatıyorum onları.’ Bulut hemen büyük bir toz bezi oldu, havuza düştü.</i>
Cümle 122-123	Bir cümle iki cümleye bölünerek anlatım basitleştirilmiştir. “İslat-” fiili yerine “havuza girdi” olarak ifade edilmiştir.	<i>Bulut havuza girdi sonra gökyüzüne çıktı. İlk önce ayı sonra yıldızları temizledi. Hepsi parladı.</i>
Cümle 124	Cümle somut bir şekilde ifade edilerek geçmiş zaman çekimi kullanılarak uyarlanmıştır.	<i>Gökyüzünde yıldızlar hiç bu kadar parlak olmadı, ay da hiç bu kadar güzel parlamadı.</i>
Cümle 125	Edilgen yapılar kaldırılmıştır.	<i>Ayşe çok mutlu oldu. ‘Sağ ol, bulutcuğum’ dedi.</i>
Cümle 126-127	Öğrenilen geçmiş zaman çekimi A1 seviyesine uygun olarak değiştirilmiştir. Fiilimsi ile kurulan cümle iki cümle halinde ayrılmıştır. Fiiller geçmiş zaman çekimi kullanılarak yazılmıştır.	<i>Kalktı eve girdi. Uykusu geldi.</i>
Cümle 128	“Kapı eşiği” bu seviye için uygun olmadığı için “kapısında” kullanılarak anlatım basitleştirilmiştir.	<i>Bulut gökyüzünden indi. Evin kapısında durdu.</i>
Cümle 129	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Ayşe kız yatağına girdi.</i>
Cümle 130	Cümle ikiye bölünmüştür. “Başladı” fiili kaldırılmıştır.	<i>Kapının önündeki bulut bir saz biçimini aldı, Ayşe’nin yatak odası penceresine geldi. Ayşe’ye ninni söyledi.</i>
Cümle 131-132	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Uyu dünya güzelim uyu, Sana bahçelerden getirdim uykuyu</i>

Cümle 133-134	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünülduğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Ela gözlerinde yapraklar yeşil yeşil, Uyu dünya güzelim uyu</i>
Cümle 135	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünülduğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Uyu mışıl mışıl Ninni... Uyu dünya güzelim uyu,</i>
Cümle 136-137	Cümlenin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünülduğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Sana yıldızlardan getirdim uykuyu</i>
Cümle 138-139	“Bekleyen” fiilimsi görevinde yer aldığı için “bekle-” fiili geçmiş zaman ile çekimlenerek anlatım kolaylaştırılmıştır.	<i>Koyu mavi kadifeden Uyu dünya güzelim uyu Yüreğim baş ucunda bekledi Ninni...</i>
Cümle 140	A1 düzeyindeki öğrenciler için karmaşık gelebilecek olan tamlamalar ve betimlemeler orijinal metinden kaldırılarak basit bir cümle haline getirilmiştir.	<i>Bu sırada bahçeye Kara Seyfi girdi.</i>
Cümle 141	Cümle üç ayrı cümle haline getirilmiştir. “Fenalık yapmak isteyen” ifadesi yerine “kötü insanlar gibi” ifadesi kullanılarak A1 seviyesine uygun hâle getirilmiştir.	<i>Elinde kocaman bir bıçak vardı. Sağa sola baktı Kara Seyfi. Kötü insanlar gibi baktı. Sonra başladı bıçağıyla bahçedeki çiçekleri kesmeye. Her çiçek; gül, lale, karanfil,</i>
Cümle 142	Anlatılmak istenilen olay betimlemelerden arındırılarak basit cümlelerle ifade edilmiştir.	<i>kara toprağa düştüler. ‘Ah!’ dediler. Seslerini kimse duymadı. Çünkü onlar çiçektir...</i>
Cümle 143	Anlatılmak istenilenler iki ayrı cümle kurularak ifade edildi. “Boğazına dayan-” ifadesi A1 seviyesine uygun olmadığı için “kes-” fiili ile cümle kurulmuştur.	<i>Kara Seyfi bıçağı aldı. Devedikenini kesmek istedi.</i>

Cümle 144	“Dile gel-” yerine “konuş-” A1 düzeyi için daha uygundur.	<i>Devedikeni konuştu: “Beni kesme” diye bağırdı, “Bir gün sana yardım ederim.”</i>
Cümle 145	A1 düzeyine uygun olmayan ifadeler çıkartıldı ve “üzül-” fiili ile kısa bir cümle oluşturuldu.	<i>Kara Seyfi üzülmedi ama onu kesmedi de.</i>
Cümle 146	Cümle iki kısa cümleye bölündü. Anlatımdaki detaylar kaldırıldı.	<i>Ayşe kız uyudu. Bulut gökyüzüne çıktı.</i>
Cümle 147-148	"Uyuyordu" fiili "uyuyor" olarak değiştirildi. A1 seviyesine uygun olmayan ifadeler kaldırılarak basit fiiller ile cümle kuruldu.	<i>Bulut etrafa baktı. Dağlar uyuyor, taşlar uyuyor, kurtlar uyuyor...</i>
Cümle 149	Cümle üç ayrı cümleye bölünmüştür. Fiilimsilerle kurulan uzun cümle tek tek ayrılarak geçmiş zaman çekimi ile yazılmıştır.	<i>Bulutun da uykusu geldi. Yukardan bahçeye baktı. Kara Seyfi'yi gördü.</i>
Cümle 150	"Kan tepesine çıktı" ifadesi "çok kızdı" olarak değiştirildi. "Alçak!" diye haykırdı" ifadesi "Vay Kara Seyfi! diye bağırdı" olarak değiştirildi. Anlatım bu sayede basitleştirilmiş oldu.	<i>Bulut çok kızdı. “Vay Kara Seyfi!” diye bağırdı. Hemen el şeklinde oldu. Ay'ı aldı yanına.</i>
Cümle 151	Orak biçimi a1 seviyesi için uygun olmayacağı için kaldırıldı. Öğrenilen geçmiş zaman çekimi değiştirilmiştir.	<i>Ay, bir hilal gibiydi.</i>
Cümle 152	Betimlemeler yapılırken kullanılan karmaşık ifadeler kaldırılmıştır ve uzun cümle kısaltılarak kısa bir cümle haline getirilmiştir. “Vur-” fiili cümleyi daha anlaşılabilir kılmak için metne eklenmiştir.	<i>Bulut ay ile Kara Seyfi'ye vurdu.</i>
Cümle 153	Cümleler iki kısa cümleye bölündü. “O da” ifadesi eklendi. Seviyeye uygun olmayan ifadeler kaldırıldı.	<i>Kara Seyfi şaşırıldı. Bıçağıyla o da vurmak istedi.</i>

Cümle 154-155	Uzun benzetmeler kaldırıldı. “Tuzbuz oluverdi” ifadesi yerine “kırıldı” kullanıldı. Bazı bilgiler kullanılmadı.	<i>Ama bıçak kırıldı. Bulut tekrar gökyüzüne çıktı.</i>
Cümle 156	Cümle üç cümleye ayrılmıştır. A1 seviyesine uygun olmayan ifadeler kaldırılmıştır. “Dövüşedurmak” yerine “kavga et-” fiili ile değiştirilmiştir. “Al-” ve “at-” fiili ile anlatılmaya çalışılmıştır.	<i>Ay ve Kara Seyfi kavga etti. Bulut da yıldızları aldı. Aşağıya attı.</i>
Cümle 157	Orak kelimesi çıkarılmıştır. “Bombardman” kelimesi yerine “yağ-” fiili kullanılmıştır. Daha anlaşılabilir olması için saldırı olduğu belirtilmiştir.	<i>Ay yerde, yıldızlar gökten yağıyor. Kim dayanabilir bu saldırıya?</i>
Cümle 158	Cümle iki cümle haline getirilmiştir. Bu cümlede kullanılan deyim anlaşılamayacağı için “kaç-” fiili ile yeni bir cümle kurulmuştur. “İt gibi” ifadesi kaldırılmıştır.	<i>Kara Seyfi hemen kaçtı. Gitti bahçeden.</i>
Cümle 159	“Rastla-” fiili “gör-” fiili ile değiştirilmiştir. Bazı bilgiler kaldırılmıştır.	<i>Ertesi sabah Ayşe bahçede devedikenini gördü.</i>
Cümle 160	“Bana kızma” ifadesi daha anlaşılır olacağı için diğer ifade kaldırılarak bu şekilde tekrar yazılmıştır.	<i>“Bana kızma” dedi, “ama bahçemde yer yok”.</i>
Cümle 161-162	Soyut ifadeler kaldırılmış ve cümle basit fiiller kullanılarak uyarlanmıştır.	<i>Devedikeni “gitmem” dedi, “sen elinde sök beni.”</i>
Cümle 163	Karşılık ifadesi cümlede kafa karışıklığına yol açabileceği için kaldırılarak “buna” kelimesi kullanılmıştır.	<i>Ayşe buna kızmadı.</i>
Cümle 164-165	İki uzun cümle üç kısa cümleye bölünmüştür. “Fırlat-” fiili yerine “at-” fiili tercih edilmiştir. “Sürünmeye başla-”	<i>Ayşe devedikenini dışarıya attı. Devedikeni çitin dışında, yılan oldu. Gitti.</i>

	yerine ise “git-” fiili ile yeni bir cümle kurulmuştur.	
Cümle 166-167	Cümledeki edilgen yapılar, fiilimsiler, betimlemeler kaldırılarak basit üç cümleye ayrılmıştır. “Karıya dayan-”, “Bahçeye gel-” fiil öbeği ile değiştirilmiştir.	<i>Sonra akşam oldu. Her yer karanlık oldu. Kara Seyfi bahçeye geldi.</i>
Cümle 168	“Boru gibi” ifadesi yerine “kalın” kelimesi kullanılmıştır. “Konuşmaya başla-” yerine “konuştu” kelimesi kullanılarak anlatım basitleştirilmiştir. “Variyetli” kelimesi kaldırılarak “zengin” kelimesi kullanılmıştır. “Bana var” ifadesi yerine “benimle ol” ifadesi kullanılarak uyarlanmıştır.	<i>Kalın sesi ile konuştu: “Ayşe”, dedi, “Ben dünyada en zengin adamım. Benimle ol.” Dedi</i>
Cümle 169	“Sana varacağıma” ifadesi kaldırılmıştır.	<i>Ayşe bahçeden cevap verdi: ‘Sen beni değil, bahçemi almak istiyorsun,’ dedi, “taş olurum daha iyi,” dedi.</i>
Cümle 170-171	Detaylar kaldırılarak cümleler kısaltılmıştır. “Saldır-” yerine “vur-” fiili kullanılmıştır.	<i>Kara Seyfi kızdı. Bulut bu sırada hayalet gibi oldu. Aşağı indi, Kara Seyfi’ye vurdu.</i>
Cümle 172-173	Cümledeki deyim kaldırılmıştır. Cümledeki karmaşık ifadeler basitleştirilerek yedi kısa cümleye dönüştürülmüştür. “Kork-” fiili eklenmiştir.	<i>Kara Seyfi çok korktu. Atı ile kaçtı. Hayalet Bulut kovaladı. Bulut sonra geri döndü. Bahçeye geldi. Köpek şekline girdi. Ayşe’nin ayaklarına yattı.</i>
Cümle 174-175	“Okşa-” fiili yerine “sev-” fiili kullanılmıştır. Detaylı betimlemeler çıkartılmıştır.	<i>Ayşe Bulut’u sevdi. “Sağ ol, benim sevgili bulutum.” Dedi. Bulut ince ince havladı.</i>
Cümle 176-177	Cümleler şimdiki zaman ile çekimlenmiş ve detaylı betimlemeler kaldırılmıştır.	<i>Ayşe kız ve Bulut duruyor. Biz bakıyoruz Kara Seyfi’ye. Kara</i>

		<i>Seyfi'nin karşısına devedikeni çıktı.</i>
Cümle 178-179	Cümledeki detaylı anlatım basitleştirilmiş ve bazı ifadeler kaldırılmıştır.	<i>'Merhaba Kara Seyfi' dedi, 'Ayşe kız seni de kovdu, beni de,' dedi, 'Al beni'. Kara Seyfi onu aldı.</i>
Cümle 180-181- 182	“Beygiri sür-” ifadesi yerine “at ile git-” ifadesi kullanıldı. “Aldırdı” kelimesinin yapısı bu seviyeye uygun olmadığı için geçmiş zaman ile çekimlenerek uyarlama yapıldı.	<i>At ile gittiler. Az gittiler, uz gittiler dere tepe düz gittiler. Devedikeni bir küp istedi, satın aldılar.</i>
Cümle 183-184	Detaylı betimlemeler kaldırılmıştır.	<i>Küpü atın üzerine astı. Az gittiler, uz gittiler yine, dere tepe düz gittiler. Ormanları geçtiler.</i>
Cümle 185	Cümledeki fiilimsiler kaldırılmış ve anlatılmak istenilen kısa bir cümle haline getirilmiştir.	<i>Kara Seyfi'nin atı yolda çok zayıfladı.</i>
Cümle 186-187	Detaylar kaldırılarak sadece gün sayısı belirtilmiştir.	<i>On beş gün oldu.. Otuz gün oldu..</i>
Cümle 188-189- 190	Cümlelerin A1 Türkçe seviyesine uygun olduğu düşünüldüğünden herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.	<i>Hava cehennem gibi sıcaktı. Toprak çatır çatır çatlaktı. Kara Seyfi etrafına baktı, gölge yoktu.</i>
Cümle 191-192	“Beygir adım atamaz oldu” ifadesi yerine “yorgun” kelimesi kullanılmıştır. Fiilimsiler kaldırılmıştır.	<i>Otuz beşinci gece etrafta hiçbir şey yoktu. At çok yorgundu.</i>
Cümle 193-194- 195	Ayrıntılı betimlemeler cümleden kaldırılmıştır.	<i>Kırkıncı gün, devedikeni, 'Geldik,' dedi, 'İşte burası kuraklık ülkesi. "Kumları doldur,' dedi. Kara Seyfi attan indi, kumları çuvala doldurdu.</i>
Cümle 196-197	“Çuvalı yükle-” yerine “çuval ile ata bin-” ifadesi kullanıldı. “Beygir” kelimesi “at” ile “kamçıla-” fiili “vur-” fiili ile	<i>Çuval ile ata bindi. At konuştu: 'Acı bana, Kara Seyfi,' dedi, 'Bu</i>

	değiştirildi. Detaylı betimlemeler kaldırıldı.	<i>çuvalı nasıl taşıyım?’ Kara Seyfi acımadı, vurdu hayvana.</i> <i>Beyaz at tekrar yola gitti.</i>
Cümle 198-199- 200-201	"Gideceğiz" ifadesi "haydi" olarak değiştirildi. A1 düzeyine uygun olmayan ifadeler çıkartılmıştır. Geçmiş zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Devedikeni, ‘Şimdi de rüzgarlar ülkesine haydi’ dedi. Az gittiler, uz gittiler, dere tepe düz gittiler.</i> <i>Birden çok güçlü bir rüzgâr esti karşıdan.</i>
Cümle 202-203	Karmaşık kelimeler ve deyimler çıkarıldı. Uzun ve karmaşık cümleler kısa ve basit cümlelere bölündü. Bazı ayrıntılara yer verilmedi.	<i>Ağaçlar gökten yere uzadı.</i> <i>Kökleri yerde, dalları gökte.</i>
Cümle 204	"Takat" kelimesi "güç" olarak değiştirildi. Olayları ifade ediş biçimleri A1 düzeyine uygun bir şekilde uyarlandı. "Kır atını kamçılaya kamçılaya" ifadesi "hayvana vura vura" olarak değiştirildi. "Yol al-" yerine "yol git-" kullanıldı. Bazı bilgiler kaldırıldı.	<i>Kara Seyfi “Buradan daha gitmem” dedi. Ne bende ne atımda güç yok artık.” Ama devedikeni “Durmak yok” dedi, “Sür atı.” Kara Seyfi hayvana vura vura üç gün üç gece daha yol gitti.</i>
Cümle 205-206	"Var-" fiili yerine "gel-" fiili kullanılmıştır. Karmaşık benzetmeler kaldırılmıştır. "Sırf" kelimesi "sadece" kelimesi ile değiştirilmiştir.	<i>Sonunda bir deniz kıyısına geldiler. Denizde dalgalar sadece köpüktü, köpükler kıyıya döküldü.</i>
Cümle 207-208	A1 seviyesinin kelime dağarcığına uygun olmayan kelimeler kaldırılmıştır.	<i>Devedikeni, ‘Geldik,’ dedi, ‘küpe rüzgarla doldur,’ dedi, Kara Seyfi küpe doldurdu.</i>
Cümle 209	Anlatılmak istenilen olay bir cümle ile özetlenmiştir.	<i>Tekrar küp ile ata bindi.</i>
Cümle 210-211- 212-213	İfadeler basitleştirilmiştir. Cümlelerin çekimleri a1 düzeyine uyarlanmıştır.	<i>Geriye doğru yola çıktılar. Rüzgâr arkadan esti. Atın kanatları varmış gibiydi. Onlar orada, biz Ayşe'nin yanına gidiyoruz.</i>

Cümle 214	“Uykuda idiler” gramer yapısı sebebi ile A1 düzeyine uygun olmadığından cümle şimdiki zaman çekimi ile tekrar kurulmuştur.	<i>Ayşe yatağında, ak güvercin başucunda, tavşan ayakucunda, bulut da dışarda pencerenin önünde tatlı tatlı uyuyorlar.</i>
Cümle 215-216- 217	Anlatım basitleştirildi. Beygir yerine at ismi kullanıldı. “Çuvalı yükleme” ifadesi bu seviyeye uygun olmadığı için “çuval ile” tekrar cümle kuruldu. Yükleme cümle sonuna alındı.	<i>Kara Seyfi üç günde geri döndü. Ayşe kızın bahçesine geldi. Attan çuval ile indi. Bahçeye girdi.</i>
Cümle 218-219- 220	Uzun cümleler kısaltılmıştır. Detaylandırmalar kaldırılarak cümle daha basit hâle getirilmiştir.	<i>Çuvaldaki kumları bahçeye döktü. Sabah oldu. Ayşe kız, güvercin, tavşan ve bulut bir ses ile uyandılar.</i>
Cümle 221	A1 düzeyi söz dağarcığına uygun olmayan kelimeler kaldırılmıştır. Metin akışı için geçmiş zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Hepsi bahçeye koştu.</i>
Cümle 222	Basit yapıli fiiller kullanılmıştır. A1 düzeyi söz dağarcığına uygun olmayan kelimeler kaldırılmıştır.	<i>Çiçekler ölüyor, havuzdaki su bitiyor.</i>
Cümle 223-224	Dil bilgisi yapıları a1 seviyesine uyarlandı. İnlemek ve haykırmak fiilleri kaldırılarak daha yaygın kullanımları ile değiştirildi.	<i>Hepsi birden bağırdı: ‘Kurtar bizi, Ayşe kız, ölüyoruz, kurtar bizi, Ayşe kız.’ Ayşe kız şaşırıldı.</i>
Cümle 225	“Koşmaya başladı” yerine “koştu” yüklemi kullanılarak cümle tekrar kurulmuştur. Karmaşıklık yaratabilecek bilgiler uyarlamada yer almamıştır.	<i>Gülden laleye, laleden güle koştu.</i>
Cümle 226	Cümle A1 düzeyi için uzun ve karmaşık olduğu için kısaltılmış ve uyarlamamın akışını bozmaması için geçmiş zaman ile çekimlenmiştir.	<i>Kara Seyfi onlara güldü.</i>

Cümle 227	Dil bilgisi yapıları a1 seviyesine uyarlandı. “Haykır-” fiili yerine “bağır-” fiili kullanıldı. “Defol git” kelime öbeği bu seviye için uygun olmadığı için uyarlamadan kaldırılmıştır.	<i>Kara Seyfi bağırды: ‘Sat bana bahçeni, Ayşe kız, zaten burası bahçe değil, mezar oldu, sat bana bahçeyi, git nereye istersen.’</i> <i>Ayşe kız Seyfi’ye: ‘Hiçbir yere gitmiyorum, beni de bu mezara göm, ölen çiçeklerimle yanyana.’ Bu sırada Bulut da gökyüzünde onları dinledi.</i>
Cümle 228-229	Dil bilgisi yapıları a1 seviyesine uyarlandı. “İyisi mi” kelime öbeği uygun görülmediği için kaldırıldı.	<i>Öylesine üzgündü ki, konuşmadı. Hareket etmedi.</i>
Cümle 230	Uzun cümle kısa cümleler haline getirilmiştir. “Kolunu kıpırdat-” yerine daha yaygın bir kullanımı olan “hareket et-” fiil grubu kullanılmıştır.	<i>Güvercin Bulut’a uçtu. “Bulut kardeş” dedi, “Yardım et Ayşe kıza!”. Bulut “Ahhh!” dedi. “Ne yapayım, nasıl yardım edeyim? Ayşe için canımı vereyim.”</i> <i>Güvercin dedi : “İyi ya, ver canını.” Bulut yağmur oldu. Yağdı hemen.</i>
Cümle 231-232	"Bir ah çekti derinden" yerine "Ahhh!" kullanıldı. Cümle basitleştirilerek "Yağmur oldu. Yağdı hemen" olarak değiştirildi.	<i>Kara Seyfi çok kızdı. Bulut’a oklar attı. Devedikeni Kara Seyfi’ye “Bulut’a ok atma. Bir şey olmaz. Küpü aç.” Dedi. Kara Seyfi küpü açtı. Küpteki rüzgar Bulut’u vurdu.</i>
Cümle 233-234- 235	Karmaşık fiil kalıpları yerine "çok kızdı" "atmak" "dedi" "vurmak" kullanılmıştır.	
Cümle 236-237	Karmaşık fiil kalıbı yerine "bağırды" kullanımı daha basit ve A1 seviyesine daha uygundur.	<i>Ayşe kız bağırды: “Koru kendini, Bulutçuğum!”</i>

Cümle 238	"Haykırıyordu" karmaşık fiil kalıbı yerine "bağırıldı" kullanıldı. Sıfatlar kaldırıldı.	<i>Tavşan buluta bağırıldı: "Dayan!" Bulut birleşmeye çalıştı. Deli rüzgâr Buluta çarptı. Parçaladı. Kara Seyfi aşağıdan bağırıldı rüzgâra: 'Parçala bulutu'</i>
Cümle 239-240	Karmaşık fiiller basitleştirilmiş ve bazı bilgiler kaldırılmıştır.	<i>Parçaladı. Kara Seyfi aşağıdan bağırıldı rüzgâra: 'Parçala bulutu'</i>
Cümle 241	"Yardım etti" kullanımı daha basit ve A1 seviyesine daha uygundur.	<i>Güvercin de buluta yardım etti.</i>
Cümle 242	Karmaşık fiil kalıpları yerine "baktılar" "seyrettiler" kullanımı daha basit ve A1 seviyesine daha uygundur.	<i>Ayşe kız, tavşan, Kara Seyfi, at, deve dikenini gökyüzüne baktılar. Bağırıldılar. Seyrettiler.</i>
Cümle 243-244- 245	Karmaşık fiil kalıpları yerine "tekrar bulut oldu" kullanılmıştır. Fazla bilgiler cümleden çıkarılmıştır.	<i>Bulut tekrar bulut oldu. Devedikeni bulutu gördü. Kara Seyfi'ye "beni yukarı fırlat" dedi.</i>
Cümle 246-247	"Gidip sarıldı" ve "başladı emmeye" karmaşık fiil kalıpları yerine "saldırdı" kullanıldı.	<i>Devedikeni gökyüzünde buluta saldırdı.</i>
Cümle 248-249- 250	"Gagasıyla yapıştı" karmaşık fiil kalıbı yerine "saldırdı" kullanımı daha basit ve A1 seviyesine daha uygundur. "Deliye döndü" karmaşık fiil kalıbı yerine "çok kızdı" kullanılmıştır.	<i>Ak güvercin de devedikenine saldırdı. Devedikeni parça parça düştü yere. Kara Seyfi çok kızdı.</i>
Cümle 251-252	"Ne yapacaklarını bilmez oldular" karmaşık fiil kalıbı yerine "mutlu oldu", "büsbütün uzaklaşıp gidince" karmaşık fiil kalıbı yerine "gitti", "başladı ağlamaya" yerine "ağladı" fiili kullanılmıştır.	<i>Ayşe kız mutlu oldu. Rüzgar gitti. Bulut ağladı.</i>

Cümle 253-254- 255	"Kendine acıdığından mı?" sorusu yerine "neden ağlıyorsun?" sorusu kullanıldı. "Feda", "canım", "ona" gibi bilgiler cümleden çıkarılmıştır. "Bardaktan boşanırcasına başladı yağmur olup yağmaya" karmaşık fiil kalıbı yerine "yağmur oldu yağdı" kullanıldı ve fazla bilgiler cümleden çıkarılmıştır	<i>Ak güvercin sordu buluta: 'Neden ağlıyorsun bulut kardeş?' Bulut cevap verdi: 'Ayşe kızdan ayrılacağım için...' Yağmur oldu yağdı.</i>
Cümle 256-257	"Başlarını kaldırdı", "soluk almaya başladılar" fiilleri yerine "nefes aldı" kullanıldı. Daha açık bir ifade olan "yerine geldi" yerine "geri geldi" kullanıldı. "Yukarıya" bilgisi çıkartıldı.	<i>Çiçekler nefes aldı. Renkleri geri geldi. Ayşe kız: 'Bulutçuğum, bulutçuğum, ölme, istemem, yeter... Ölme!...' dedi.</i>
Cümle 258	"Gitgide hızlanana", "sırılsıklamdı", "dişleri de vuruyordu" gibi karmaşık fiiller yerine "çok kızdı" kullanıldı.. "Yağmurun altında", "hem öfkeden", "hem iliklerine işleyen" gibi bilgiler cümleden çıkarıldı.	<i>Kara Seyfi çok kızdı.</i>
Cümle 259	"Bırakalım da bakalım" fiil kalıbı yerine basit bir soru halinde yazılmıştır. "Yenilgisinden utanıp" ve "yetişti" fiilleri yerine "gitti" kullanılmıştır bu sayede A1	<i>Ak güvercin nerelerde?</i>
Cümle 260-261	seviyesine uygun olmayan çekimler kaldırılmıştır. "Deli rüzgar", "bir dağ tepesinde" gibi bilgiler cümleden çıkarılmıştır.	<i>Ak güvercin rüzgârın yanına gitti.</i>
Cümle 262	"Çünkü", "haksız bir işte kullanmak istedi" gibi bilgiler cümleden çıkarılmıştır.	<i>'Rüzgar kardeş,' dedi, 'Kara Seyfi seni rezil etti.'</i>
Cümle 263-264- 265-266	"Başa çıkamadın", "öcünü yerde bırakacak mısın?", "hesap sormak yok mu?" gibi karmaşık fiiller yerine asıl	<i>"Kara Seyfi'den intikam al." Rüzgar geriye döndü. Saldırdı Seyfi'nin üstüne.</i>

	<p>anlatılmak istenen "intikam al" ifadesi kullanılmıştır. "Bu yüzden", "yerde", "deli rüzgâr" "duyar duymaz", "gerisin geriye", "ıslık çala çala", "tozu dumana kata kata" ifadeleri çıkartılarak basitleştirilmiştir.</p> <p>"Kaptığı gibi kaldırdı", "havaya savurdu", "yere fırlattı" yerine "vurdu" fiili kullanılmıştır. "Havada savurdu savurdu" ve "tekrar" gibi fazla bilgiler cümleden çıkarılmıştır. "Acıyayım" gibi karmaşık kelimeler ve "bir çifte savurdu" gibi fazla bilgiler cümleden çıkarılmıştır. "Kapaklandı" yerine "düştü" fiili A1 düzeyine daha uygun olduğu için değiştirilmiştir ayrıca "yine" kelimesi kaldırılmıştır.</p>	
Cümle 267-268- 269	<p>"Savurdu, kattı, sürdü, sürdü, fırlatıverdi" yerine "fırlattı" kullanılmıştır. "Deli" ve "gazel yaprağı gibi" gibi fazla bilgiler cümleden çıkarılmıştır. "Uçurumun dibine doğru" ve "dönelim" yerine "gidiyor" ve "gidiyoruz" kullanılarak basitleştirilmiştir.</p>	<p><i>Kara Seyfi 'ye vurdu. Kara Seyfi ata binmek istedi. At "Sen bana acımadın" dedi. At da ona vurdu. Seyfi yere düştü.</i></p>
Cümle 270-271- 272	<p>"Havuzun başındaydı" yerine "orada" kullanımı daha basit bir şekilde kullanılmıştır. "Masmaviydi" ve "günlük güneşlikti" yerine "mavi" ve "güneşli" kelimeleri kullanılmıştır. Detaylar basitleştirilmiştir.</p>	<p><i>Rüzgâr Kara Seyfi 'yi aşağıya fırlattı. Kara Seyfi uçuruma gidiyor, biz gidiyoruz Ayşe'nin bahçesine.</i></p>
Cümle 273-272- 273	<p>"Ayşe kızdan başka herkesin yüzü gülüyordu" yerine "mutlu değildi" kullanımı daha basit bir şekilde</p>	<p><i>Ayşe orada, güvercin sol omuzunda, tavşan sağ tarafında. Gökyüzü mavi ve güneşli.</i></p>
Cümle 274-275- 276-277	<p>"Ayşe kızdan başka herkesin yüzü gülüyordu" yerine "mutlu değildi" kullanımı daha basit bir şekilde</p>	<p><i>Ayşe mutlu değildi. Güvercin sordu Ayşe kıza: 'Ayşe'm, ne oldu?' Ayşe kız cevap verdi:</i></p>

	değiştirilmiştir. "Kederin ne dendir" yerine "ne oldu" kullanımı A1 seviyesine daha uygundur.	<i>'Bulutçuğum çiçeklerimi, beni, hepimizi kurtardı, ama kendi yok oldu.'</i>
Cümle 278	"İçini çekti, ela gözlerinden inci gibi yaşlar döküldü" yerine "ağladı" fiili kullanılmıştır.	<i>Ayşe ağladı.</i>
Cümle 279-280- 281-282	"Kederlenme" yerine "üzülme" kullanıldı.	<i>Tavşan, 'Üzülme, Ayşe kız,' dedi. 'İyi insanlar, iyi hayvanlar, iyi bulutlar hiçbir zaman kaybolmaz. Seven ölmez. Bak havuza!'</i>
Cümle 283-284	"Ağızına kadar dolan" yerine "dolmuş" kullanıldı. "demin yağın" ifadesi kaldırıldı. Mavi bugünün mavi bulut olduğu basitleştirilerek anlatılmıştır.	<i>Ayşe kız bir de ne görsün? Havuzdan mavi bulut yükseliyor.</i>
Cümle 285	Bazı ifadeler kaldırılarak cümle kısaltılmıştır.	<i>Bulut Ayşe'ye baktı, bahçeye baktı, kocaman bir ağız oldu, gülümsedi, böylece de iyiler iyilik buldu.</i>
Cümle 286-287	"Ney ile anlattığı" ve "koltuğuna sıkıştırma" ifadeleri kaldırılmıştır. Zarf fiil ekleri kullanılmadığından "aldı, gitti" fiilleri ile değiştirilmiştir.	<i>Ney ülkesinde kötüler çekti cezasını. Dervişin masalı da burada bitti. Derviş de neyini aldı gitti.</i>

4.2. Uzman Görüşleri Doğrultusunda Uyarlamanın Değerlendirilmesi

Uzman görüşlerini alabilmek için Google Forms kullanılarak bir anket oluşturulmuş ve Whatsapp üzerinden uzmanlara gönderilmiştir. Bu form toplamda 9 sorudan oluşmuştur. Değerlendirmeye katılan yedi uzman, metnin farklı yönlerini 1 ile 5 arasında puanlayarak değerlendirmiştir.

Metin uyarlama sonucunda alan uzmanlarının görüşlerini almak amacıyla kendilerine aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

1. Yaşınız
2. Cinsiyetiniz
3. Uzmanlık alanınız
4. Kaç yıldır yabancılara Türkçe öğretimi alanında çalışıyorsunuz?
5. Özgün metnin konusu bozulmamıştır. (1 ile 5 arasında değerlendirme)
6. Kelime tercihleri düzeye uygundur. (1 ile 5 arasında değerlendirme)
7. Dil bilgisi yapıları uygundur. (1 ile 5 arasında değerlendirme)
8. Cümlelerin uzunluğu düzeye uygundur. (1 ile 5 arasında değerlendirme)
9. Vermiş olduğunuz cevapları detaylandırmak ya da farklı bir görüşünüz varsa belirtmek için bu bölümü kullanabilirsiniz.

Tablo 8

Alan uzmanlarının özellikleri

Kod	Yaş	Cinsiyet	Mesleki Deneyim
U1	24	Kadın	1
U2	33	Erkek	3
U3	29	Kadın	6
U4	34	Kadın	6
U5	33	Kadın	6
U6	27	Kadın	1
U7	30	Kadın	3

Sonuç olarak katılımcılar, metnin genel olarak başarılı olduğunu belirtmişlerdir. Özellikle, metnin özgün konusunun korunması konusunda neredeyse tüm katılımcılar (%85) hemfikir olmuştur. Kelime tercihleri ve cümle uzunlukları da genel olarak hedeflenen seviyeye uygun bulunmuştur.

Ancak, değerlendirmede bazı farklılıklar da gözlemlenmiştir. Katılımcıların önemli bir kısmı, metinde yer alan isim fiil eklerinin öğrencilerin anlayışını zorlaştırabileceği yönünde görüş bildirmiştir. Ayrıca, kültürel unsurların açıklanmasında dipnotların yeterli olmadığı, daha somut örnekler ve görsellerle desteklenmesi gerektiği yönünde önerilerde bulunulmuştur. Metnin yalınlaştırılması sürecinde ise, bazı uzmanlar anlatımın biraz yavanlaştığını ve devrik cümlelerin kullanılmaması gerektiğini belirtmiştir.

Uzmanların yaş ve deneyim dağılımına bakıldığında, katılımcıların büyük bir kısmı (%71) 30 yaş üzerinde ve alanında en az 3 yıllık deneyime sahip olduğu görülmektedir.

Metnin Konusu: Katılımcıların %85'i metnin özgün konusunun korunması konusunda hemfikir olmuştur.

Kelime Tercihleri: Katılımcıların %71'i kelimelerin düzeye uygun olduğunu belirtmiştir.

Cümle Uzunluğu: Katılımcıların %83'ü cümlelerin uzunluğunun uygun olduğunu belirtmiştir.

Dilbilgisi Yapıları: Katılımcıların %71'i dilbilgisi yapıların uygun olduğunu belirtmiş, ancak isim fiil ekleri konusunda bazı çekinceler dile getirmiştir.

Kültürel Unsurlar: Katılımcılar, kültürel unsurların daha somut örnekler ve görsellerle desteklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Anlatım: Bazı uzmanlar, metnin anlatımının biraz yavanlaştığını ve devrik cümlelerin kullanılmaması gerektiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, uzman görüşleri, uyarlama çalışmasının genel olarak başarılı olduğunu göstermekle birlikte, dilbilgisi, kültürel unsurlar ve anlatım konusunda bazı iyileştirmelere ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular doğrultusunda, gelecekte yapılacak uyarlama çalışmalarında bu noktalara daha fazla dikkat edilmesi önerilmektedir.

4.3. Çıkartmalı Okunabilirlik İşlemine Yönelik Bulgular

Çalışma grubu toplamda 14 kişiden oluşmaktadır. Her öğrenciye toplamda 65 kelime boşluk doldurması istenmiştir. Toplam 910 kelimedenden 185'i doğru bilinmiş ve “çıkartmalı okunabilirlik tam doğru” olarak tabloya eklenmiştir. Sonuç olarak çalışma grubundaki öğrenciler bu 65 kelimeyi ortalama olarak %20.33 oranında doğru bilmişlerdir. 910 kelimedenden 24 tanesi ise eş anlamlı olarak bilinmiş ve “çıkartmalı okunabilirlik tam ve eş anlamlı” olarak adlandırılmıştır.

Tablo 9

Çıkartmalı Okunabilirlik Genel Ortalama

Genel Ortalama	Çıkartmalı okunabilirlik tam doğru %20.33	Çıkartmalı okunabilirlik tam ve eş anlamlı %22.97

4.4. Ateşman Okunabilirlik Formülüne Yönelik Bulgular

Tablo 10

Ateşman Okunabilirlik Formülüne Yönelik İstatistikler

Sözcük İstatistikleri	
Cümle Sayısı	287
Ortalama Sözcük Uzunluğu	2.32
Ortalama Cümle Uzunluğu	4.8
Ateşman Okunabilirlik İndeksi	93.1
Okunabilirlik Düzeyi	<4. Sınıf

Tablo 10'a göre *Sevdalı Bulut* adlı eserin uyarlanmış şeklinin 4. Sınıf ve altındaki sınıf düzeyinde okunabilir olduğu görülmektedir.

4.5. Farklı Okunabilirlik Testlerinin Karşılaştırmalı Analizi

Çıkartmalı okunabilirlik testi sonuçlarına bakıldığında metin genel olarak anlaşılır olarak değerlendirilse de metnin bazı kısımlarında iyileştirmeler yapılabileceği anlaşılmaktadır. Ateşman formülünde ise metnin okunabilirlik indeks puanı 90 üzerinde bir puan olarak metnin okunabilirliğinin oldukça yüksek olduğunu kanıtlamıştır. Test sonuçlarına göre, metin ilkökul dördüncü sınıf seviyesi ve altı için uygun bulunmuştur.

4.6. Öğrencilere Yönelik Etkinlikler

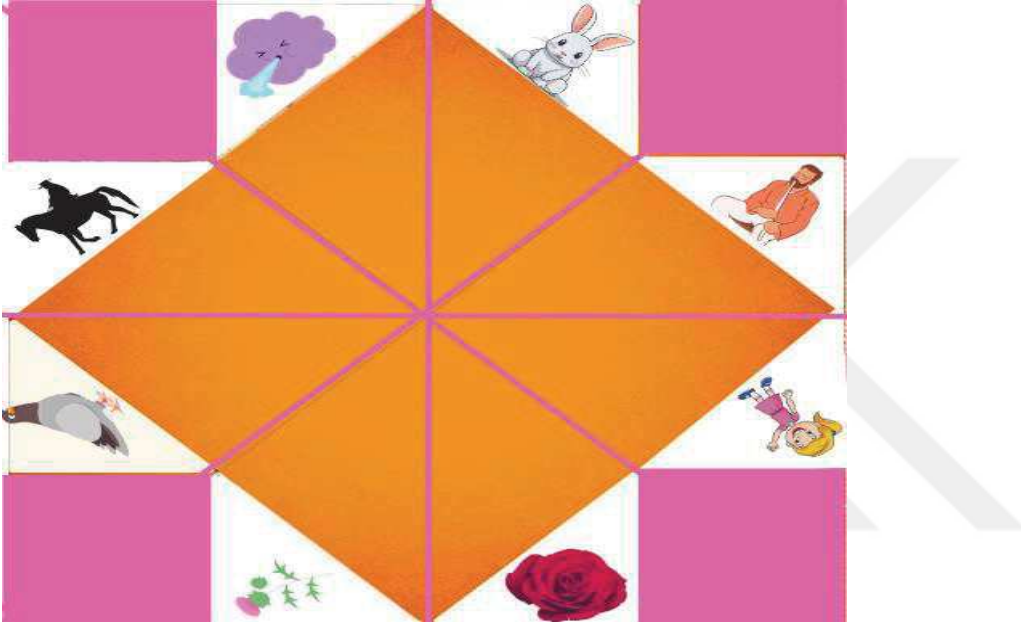
4.6.1. Origami Tuzluk

Her iki öğrenci bir tuzluk yapacak şekilde hazırlıklarını yapar daha sonra her iki kişi farklı karakterler olmak şartıyla ikili diyalog hazırlarlar.

Yapımı:

- Kare tuzluk kağıdını desenli yüzü aşağı gelecek şekilde düzeltin.
- Karşılıklı iki köşeyi üst üste getirip üçgen oluşturacak şekilde katlayın ve açın.
- Diğer iki köşe için de aynı işlemi tekrarlayın.
- Kâğıtta "çarpı" şeklinde kat izleri oluşmuş olacak.
- Köşeleri tam ortada birleşecek şekilde kâğıdı katlayın. Beyaz yüz içte kalmalı.

- Katları açmadan kâğıdı ters çevirin.
- Köşeleri tekrar tam ortada birleşecek şekilde katlayın. Bu sefer renkli yüz içte kalmalı.
- Kâğıdı dikdörtgen oluşturacak şekilde tam ortasından ikiye katlayın ve açın.
- Aynı işlemi diğer yönde de tekrarlayın.
- İki elinizi kullanarak işaret ve başparmaklarınızı kulakçıkların altına sokarak tuzluğu açın.

Görsel 4. Origami tuzluk

4.6.2. Eksik Harfler Etkinliği

Eksik Harfler

Eksik harfleri yazarak kelimeleri tamamlayalım.

B_lu_ Bah_.

Dev_dik_n_ R_zga_ G_üve_c_n

Görsel 5. Eksik harfler kartı

4.6.3. Sohbet Kartları

SOHBET KARTLARI

Arkadaşlarınla okuduğun metin hakkında sohbet et.

<p>Ayşe'nin fiziksel özellikleri nedir?</p> 	<p>Kara Seyfi nasıl birisi?</p>
<p>Ayşe'nin bahçesinde neler var?</p> 	<p>Metnin başlığını sen ne yapardın?</p>
<p>Ayşe ve Bulut hakkında konuş.</p> 	<p>Masalda hangi hayvanlar var?</p>

 Bu kartları keserek eğlenceli bir sohbet başlatabilirsin.

Görsel 6. Sohbet Kartları

4.6.4. Eşleştirme Etkinliği

Eşleştirelim.

Kara	Gökyüzü
Ney	Rüzgar
Sevdalı	Güvercin
Mavi	Seyfi
Deli	Saç
Ak	Ülkesi
Uzun	Bulut

Görsel 7. Eşleştirme Etkinliği

4.6.5. Kültürel Soru-Cevap Etkinliği

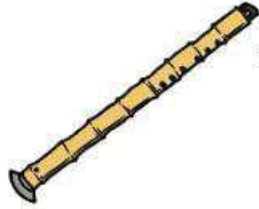
Kültürel Etkinlikler

Derviş Ayşe'ye "açım" dedi.
Ayşe dervişe ne yemek yapar?

Ayşe'nin bahçesi sence hangi şçirde?

Daha önce hiç ney dinledin mi? Dinleyiniz.

Görsel 8. Soru-Cevap Etkinliği

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eseri A1 seviyesine uyarlanarak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilir bir kaynak materyal olarak sunulmuştur. A1 seviyesindeki Türkçe öğrencilerinin Türkçenin güzelliğini deneyimlemelerine yardımcı olmak için önemli bir çalışmadır. Uyarlama çalışması kapsamında, metnin kelime dağarcığı ve dil bilgisi yapısı A1 seviyesine uygun hâle getirilmiştir. Orijinal metin 3260 kelimedenden 2164 kelimeye düşürülerek uyarlama gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, bu seviyeye uygun çeşitli etkinlikler de tasarlanmıştır. Uyarlanan metin ve etkinlikler, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alan uzmanlar tarafından değerlendirilmiş ve olumlu geri bildirimler alınmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, A1 seviyesine uyarlanan *Sevdalı Bulut* kitabının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı için uygun olduğu görülmüştür. Bu sayede, öğrenciler dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda Türk kültürüne dair bilgi sahibi olabilirler.

- Bu çalışmada A1 seviyesine uyarlanan Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut* adlı eseri için farklı etkinlik tasarımları yapılabilir.
- Farklı türde edebi metinler de yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilir hâle getirilebilir.
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin yanı sıra bu metinler için işitsel kaynaklar oluşturulabilir.
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları ve diğer materyaller, güncel ve öğrencilerin ilgi alanlarına uygun hâle getirilmelidir.
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenleri, alanlarında sürekli güncel kalmalı ve yenilikleri takip etmelidirler.

Bu önerilerin, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin daha da gelişmesine ve yaygınlaşmasına katkıda bulunacağına inanılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Akalın, Ş. H. (2009). “Türk dili: Dünya dili”. *Türk Dili*, 687, 195-204.
- Aktaş, A. (2017). Metin sadeleştirme temelleri ve uygulamaları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Sempozyumu Bildiri Kitabı* (s. 12-23). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Aksan, D. (1982). “Türkçe çalışmalarında ve öğretiminde dilbilimin yeri”. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 30 (1-2), 43-49.
- Aykaç, N. (2015). “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler”. *Electronic Turkish Studies*, 10 (3), 195-204.
- Barın, E. (2003). Yabancılara Türkçenin öğretiminde temel söz varlığının önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 311.
- Biçer, N. (2012). Hunlardan günümüze yabancılara Türkçe öğretimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(4), 107-133.
- Bilgiç, B. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin değiştirme teknikleri çerçevesinde Tarık Buğra'nın ‘Hayat Böyledir İşte’ adlı hikâyesinin A2 düzeyine uyarlanması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi (672951).
- Büyükaydın, A. (Ed.). (2021). *Türkçe öğretim materyallerinin değerlendirilmesi*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- CEFR. (2024). *Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı*. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Strasbourg, France: Council of Europe.
- Çangal, Ö. (2022, 27 Ağustos). Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretimi – Doç. Dr. Önder Çangal. Youtube. https://youtu.be/Y-jKiiBTvWk?si=-ctEz_rR3NNzBc_T [Erişim Tarihi: 03.03.2024].
- Çinpolat, E. (2019). Miyase Sertbarut'un kitaplarının okunabilirlik düzeyleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi.
- Demirezen, M. (2003). Yabancı dil ve anadil öğreniminde kritik dönemler. *TÖMER Dil Dergisi*, 118, 5-15.

- Durmuş, M. (2013). “İkinci/yabancı dil öğretiminde özgün ve değiştirilmiş dilsel girdi üzerine”. *Electronic Turkish Studies*, 8(1), 1292-1306.
- Dursun, K. Ö. S. E., ve Özsoy, E. (2020). Türkiye’de yabancılara Türkçe öğretiminin otuz yılı: 1990-2020. *Turkophone*, 7(2), 27-54.
- Edizer, Z. Ç., Dilidüzgün, Ş., Başoğul, D. A., Karagöz, M., ve Yücelşen, N. (2018). Türkçe öğretiminde üstbilişsel okuma stratejileri ile okuma yöntem-tekniklerinin metin türüne göre değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29, 479-511.
- Göçer, A. (2012). Dil-kültür ilişkisi ve etkileşimi üzerine. *Türk Dili*, 729(1), 50-57.
- Gömleksiz, M. N., ve Elaldi, Ş. (2011). Yapılandırmacı yaklaşım bağlamında yabancı dil öğretimi. *Electronic Turkish Studies*, 6(2), 444-454.
- Güler, S. (2019). Metin sadeleştirmenin çeviriye etkisi. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 14(2), 55-67.
- İşeri, İ. (2017). *Metin türleri ve metin çalışmaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- İşeri, K. (2017). *Sözden yazıya dile gelen metin*. Ankara: Pegem Akademi.
- İltar, L., ve Açık, F. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin türlerinin sınıflandırılması ve ders kitaplarında yer alan okuma metinlerinin değerlendirilmesi. *Türkiyat Mecmuası*, 29(2), 311-346.
- İnan, K. (2017). Eğitimde sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler. *Yurt Dışında Türkoloji ve Türkçe Öğretimi*, 97.
- Kanlı, M. (2003). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin sadeleştirmenin önemi. *Türk Dili*, 51(621), 341-354.
- Kaya, M., ve Nurlu, M. (2017). Özgün ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için sadeleştirilmiş metinlerde fiilimsi kullanımı: *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu ve Yılkı Atı* örneği. *Electronic Turkish Studies*, 12(30), 326-342.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2012). *Sadeleştirilmiş Türkçe hikayeler*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- MEB. (2009). *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Muhlise, C. . (2008). *Metinlerarasılık ve yazın eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- zdemir, S., ve Eroğlu, E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe ğretiminde yapılan metin uyarlama çalışmalarının betimsel analizi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(4), 1613-1631.
- Öztürk, F. (2008). Yabancı dil olarak Türkçe ğretiminde basitleştirilmiş metinlerin kullanımı (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- şahin, Y. (2015). *Farklı boyutlarıyla yabancı dil öğrenimi ve ğretimi*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- şirin, M. R. (1994). *99 Soruda ocuk Edebiyatı*. İstanbul: ocuk Vakfı.
- Tavkul, U. (2003). Codex cumanicus ve karaçay-malkar Türkçesi. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 15(1), 45-81.
- Turan, O. (1969). *Türk cihan hâkimiyeti mefkresi tarihi*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Yıldırım, A., ve şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe ğretiminde metin sadeleştirme el kitabı*. Ankara: Yunus Emre Enstitüsü Yayınları.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2019). *ocuklar için Türkçe 1 ders kitabı*. <https://www.yee.org.tr/tr/yayin/cocuklar-icin-turkce-1-ders-kitabi> [Erişim Tarihi: 03.03.2024].

EKLER

EK 1 - SEVDALI BULUT KİTABININ ORJİNAL METNİ

Cümle Numarası	Orijinal Cümle
Başlık	Sevdalı Bulut
Cümle 1	Derviş, servinin altına oturdu.
Cümle 2	Kuşağından neyini çıkardı.
Cümle 3	Üflemeye başladı.
Cümle 4	Neyin deliklerinden ağaçlar fırladı havaya, sanki ağaçlar neyin içindeydi de derviş üfledikçe dışarı fırlıyorlardı.
Cümle 5	Neyin deliklerinden dağlar, dereler, yollar fırladı havaya.
Cümle 6	Neyin deliklerinden havaya fırlayan ağaçlar, dağlar, dereler, yollar dünyanın öbür ucunda dağsız, deresiz , yolsuz, ağaçsız bir çöle düştü.
Cümle 7	Derviş bir soluk aldı.
Cümle 8	Sonra neyini tekrar üflemeye başladı.
Cümle 9	Neyin bir deliğinden kara sakallı, gaga burunlu , patlak gözlü bir adam fırladı havaya, havada bir iki taklak attı, dervişin yanına düştü.
Cümle 10	Adamın adı Seyfi'ydi, Kara Seyfi.
Cümle 11	Kara Seyfi sağına soluna bakındı.
Cümle 12	Dervişin cebine soktu elini, para kesesini çaldı, kaçmaya başladı.
Cümle 13	Derviş bir taş aldı yerden Kara Seyfi'yi nişanlayıp attı.
Cümle 14	Taş öyle bir hızla çarptı ki Kara Seyfi'ye, herif lastik top gibi sıçradı.
Cümle 15	Öyle sıçradı ki fırladı havaya.
Cümle 16	Havada uçtu gitti dünyanın öbür ucundaki Ney ülkesinde bir dağın başına düştü.

Cümle 17	Daha doğrusu dağ başında duran kır bir atın gümüş kakmalı eyeri üstüne düştü.
Cümle 18	Eyere iyice yerleşen Kara Seyfi dolaylara şöyle bir göz attı.
Cümle 19	Dağdan ovaya koyun sürüleri iniyordu.
Cümle 20	Bu sürüler onundu.
Cümle 21	Karşı yaylada allı karalı, aslan yeleli beygirler otluyordu.
Cümle 22	Bu beygirler onundu.
Cümle 23	Aşağıda, yolda deve kervanları gidiyordu, baharat, kahve, ipekli kumaş, fildişi yüklü kervanlar.
Cümle 24	Bu kervanlar onundu.
Cümle 25	Ovada göz alabildiğine buğday, çavdar, pamuk tarlaları uzanıyordu.
Cümle 26	Bu tarlalar onundu.
Cümle 27	Uzun lafın kıtası, Ney ülkesinin en variyetli adamıydı Kara Seyfi.
Cümle 28	Kara Seyfi kır atının üstünde, dağ tepesinde, dolaylara bakıyordu, patlak gözleri hırstan parlıyordu, çalı gibi sert kara sakalı oynuyordu.
Cümle 29	Biz Kara Seyfi'yi burada bırakalım dönelim dervişin yanına.
Cümle 30	Servinin altında oturup ney çalan dervişin neyinin bir deliğinden bir kız fırladı havaya, sonra yavaşça düştü yere, dervişin yanı başına.
Cümle 31	Kız dünya güzeliydi.
Cümle 32	Sırma saçları topuklarında.
Cümle 33	Yüzü ay parçası.
Cümle 34	Ela gözlerinin kara kirpikleri uzun mu uzun, kıvır mı kıvır.

Cümle 35	Kız henüz on beş yaşında.
Cümle 36	Adı da Ayşe.
Cümle 37	Ayşe elini öptü derviş babanın.
Cümle 38	Elpeçe divan durdu karşısında.
Cümle 39	'Emret derviş baba', dedi, 'görülecek işin varsa göreyim.
Cümle 40	Karnın açsa tarhana pişireyim sana.
Cümle 41	'Uykun geldiyse döşek sereyim altına.'
Cümle 42	Derviş gülümsedi, 'Sağ ol, Ayşe kız,' dedi, 'karnım da aç değil, uykum da yok.' Derviş böyle dedi.
Cümle 43	Ayşe'nin omuzunu sıvazladı.
Cümle 44	Ayşe bir tüy gibi salına salına yükseldi.
Cümle 45	Havada nazlı nazlı, salına salına uçtu, uçtu.
Cümle 46	Dünyanın öbür ucundaki Ney ülkesinde bir elma ağacının çiçekli dalına kondu.
Cümle 49	Çiçekler mi daha güzeldi, Ayşe kız mı?
Cümle 50	Bana sorarsanız, Ayşe kız elma çiçeklerinden daha güzeldi.
Cümle 51	Dala iyice yerleşti Ayşe kız, çiçeklerin arasından da baktı dolaylara.
Cümle 52	Elma ağacı bir bahçedeydi.
Cümle 53	Bu bahçe Ayşe kızındı.
Cümle 54	Güller açmıştı, al, sarı, ak pembe güller, ateş gülleri, kayısı gülleri.
Cümle 55	Laleler açmıştı biçim biçim, karanfiller açmıştı oylum oylum.
Cümle 56	Ayşe kız indi elma dalından, bir kova aldı eline, başladı çiçekleri sulamaya.

Cümle 57	Bahçe çitle çevriliydi. Kara Seyfi dörtnala geldi Ayşe kızın bahçe kapısına.
Cümle 58	Atından inmeden çitin üstünden seslendi: 'Ayşe, hey, Ayşe!'
Cümle 59	Ayşe kız kovasını yere koydu, sordu Kara Seyfi'ye: 'Yine mi geldiniz?'
Cümle 60	Kara Seyfi sesini bir kat daha kalınlaştırdı: 'Yine geldim', dedi, 'her gün de geleceğim, şu kuruyası bahçeni bana satana kadar.'
Cümle 61	Ayşe kız, kuş sesinden tatlı sesiyle karşılık verdi: 'Ben bahçemi ne <u>size</u> , ne başkasına satıcı değilim. Kaçtır söylüyorum bunu.'
Cümle 62	Kara Seyfi gümüş saplı kırbaçıyla çitin üstüne vurup haykırdı: 'Bu ülkede senin bahçenden gayri her şey benim, bu kuruyası bahçe malımın mülkümün orta yerinde kara diken gibi duruyor.'
Cümle 63	Nasıl olsa kazıyacağım kökünü bu kuruyası...' Kara Seyfi sözünü bitiremedi, beygiri bir kişnedi, bir kış attı, Kara Seyfi yuvarlandı yere.
Cümle 64	Bu neden oldu? dersiniz anlatayım: Kara Seyfi çitin öbür yanında yolda, beygirin üstünde, bahçedeki Ayşe kızla konuşurken, yoldan geçen bir tavşan beygirin arka sol ayağını öyle bir dişledi ki, hayvan can acısından kişneyip kış atınca Kara Seyfi de işte böyle yere yıkıldı.
Cümle 65	Bu arada bir iş daha oldu ki anlatmam gerek: Seyfi yolda toz içinde debelenip can acısıyla avaz <u>avaz</u> haykırırken, tavşan da korkusundan tabanları yağlayıp kaçarken, Ayşe kızın bahçesinden bir ak güvercin uçtu.
Cümle 66	Ak güvercin geldi Kara Seyfi'nin tepesine, nişan alıp yukardan pisledi iki kaşının orta yerine.
Cümle 67	Kara Seyfi öyle öfkelenmişti ki bu işe, canının acısını unutup fırladı ayağa.
Cümle 68	Okunu yayına koyup nişan aldı güvercine.
Cümle 69	Ayşe kız bunu görüp haykırınca ak güvercin <u>ırrı</u> kaçıp gitti.

Cümle 70	Ak güvercin ırr kaçıp gidince Kara Seyfi bindi atına, trak trak da trak trak dörtmala başladı kovalamaya kuşu.
Cümle 71	Kara Seyfi Ak güvercini kovalaya dursun bir dönelim dervişin yanına.
Cümle 72	Derviş servi ağacına dayanmış neyini üflüyordu.
Cümle 73	Neyin bir deliğinden bir bulut fırladı havaya.
Cümle 74	Derviş neyini üfledi, bulut da yükseldikçe yükseldi., gökyüzü çayırından otlayan bir kuzu gibi ağır ağır ilerledi, yürüdü, dünyanın öbür ucundaki Ney ülkesine doğru.
Cümle 75	Bulut, Ney ülkesinin sınırını aştıkça, aşağıda bir tarlada, başaklar arasında bıyıklarını temizleyen tavşanı gördü.
Cümle 76	Bu tavşan Kara Seyfi'nin beygirinin sol art ayağını dişleyen tavşandı.
Cümle 77	Tavşan da başını kaldırdı bulutu gördü.
Cümle 78	Tavşanın bıyıklarını temizleyişi öyle hoşuna gitti ki bulutun, bulut dayanamadı bastı kahkahayı.
Cümle 79	Tavşan niçin güldüğünü, niye güldüğünü anlamadı ama, gülen bir bulutu ilk defa gördüğü için hem şaştı bu işe, hem de hoşuna gitti.
Cümle 80	Lafı uzatmayalım, bulutla tavşan arasında bu yarenlik olurken, Kara Seyfi de atını bir tepede durdurmuş, iki kaşının orta yerine pisleyen güvercini arıyordu gökyüzünde.
Cümle 81	Güvercini gördü.
Cümle 82	Ama tam o sırada bulut da geliverdi güvercinin yanına.
Cümle 83	Güvercinin yanına gelen bulut aşağıya baktı, çattı kaşlarını.
Cümle 84	Kara Seyfi yayını germiş ak güvercine nişan almıştı.
Cümle 85	Bulut bıraktı kendini Seyfi'nin üstüne, sarıverdi onu.

Cümle 86	Kara Seyfi tepesinden aşağı göçen dumanın içinde ne yapıp <u>ne edeceğim</u> şaşırdı, gözleri görmez oldu, aksırıp tıksırmaya başladı.
Cümle 87	Eh, güvercin durur mu, kaçtı gitti.
Cümle 88	Güvercinin kurtulduğuna bulut sevindi, bıraktı Kara Seyfi'nin yakasını, toparlandı, yükseldi gökyüzüne, koyuldu yoluna.
Cümle 89	Az gitti bulut, uz gitti bulut, dere tepe düz gitti bulut, vardı Ayşe kızın bahçesi üstüne.
Cümle 90	Ayşe kız bahçede lalelerin arasında sırt üstü uzanmış gökyüzünü seyrediyordu.
Cümle 91	Yanı başında, sağında tavşan, sol omuzunda şu demin Kara Seyfi'nin elinden kurtulan ak güvercin.
Cümle 92	Ayşe kızın ela gözleri gün ışığıyla doluydu.
Cümle 93	Sırma saçları pırıl pırıldı.
Cümle 94	Bir eliyle, sağındaki tavşanın uzun kulaklarını çekiştiriyor, öbür eliyle sol omuzundaki güvercini okşuyordu.
Cümle 95	İşte bulut tam bu sırada bahçenin üstünde belirdi.
Cümle 96	Bahçeye bir gölge düştü, ama çok durmadı, ortalık yine ışıklandı.
Cümle 97	Derken bahçeye, demin soldan sağa düşen gölge bu sefer sağdan sola düştü.
Cümle 98	Sizin anlayacağımız bulut yukarda soldan sağa bahçenin üstün den geçmiş, sonra arkasına bakıp bahçede Ayşe kızı görünce gerisin geri yine bahçenin üstüne gelmişti.
Cümle 99	Ayşe kız da bulutu gördü.
Cümle 100	Tavşan da gördü bulutu, tanıdı da.
Cümle 101-102	Güvercin de gördü bulutu, kendini kurtaran bulut olduğunu anladı, kanatlarını çırpı hafiften. Bulutu sorarsan, o ne <u>tavşanı</u> , ne güvercini görecektir haldeydi.

Cümle 103	Çünkü ister insan <u>ol</u> , ister hayvan, ister bulut, Ayşe kızı gördün mü bir kere gayrı başka bir şeyi görmez olur gözün.
Cümle 104	Bulut içini çekti, of! dedi bir de ah etti derinden.
Cümle 105	Ayşe kız bir öpücük yolladı parmakların ucuyla. Ayşe kızın öpücüğü buluta ulaşınca, bulut şöyle bir şaşırdı.
Cümle 106	Ama sonra toparlandı, koskocaman bir gül biçimini aldı.
Cümle 107-108	Gökyüzü gökyüzü olalı, bu mavi atlasa böylesine güzel, böylesine iri ak bir gül açmazdı. Ayşe kız bu ak gülü hayran hayran seyrederken, bulut yine kimıldadı, yayıldı, toparlandı, yürek biçimini aldı, yani bulut oldu yine.
Cümle 109-110-111	Lafı uzatmayalım, o günden sonra bulut Ayşe kızdan ayrılmadı. Ayşe kız nereye, bulut oraya. Ayşe bahçede sol omuzunda ak güvercin, sağında tavşan çapa mı çapalıyor diyelim, bulut da yukarda kolluyor Ayşe'yi.
Cümle 112	Ayşe alının terini sildi de elini kaşlarının üstüne koyup güneşe baktı mı, bulut da hemen güneşin önüne geliyor, kapatıyor onu, bahçe gölgelik.
Cümle 113	Ayşe dinlendi <u>de</u> , gölge de dinlenmek iyi ama, çiçeklere güneş lazım', diye içinden geçirdi mi, bulut da bir Çin şemsiyesi biçimini alıyor, öyle ki bahçenin her yanı günlük güneşlik yalnız Ayşe gölgede.
Cümle 114-115	Gecelerden bir gece, Ayşe kız bahçe de küçük evinin önünde, havuz kıyısında oturuyordu. Sol omuzunda güvercin, dizinde tavşan uyukluyordu, Gökyüzünde yıldızlar, orak biçiminde ay, bir köşede bulut vardı.
Cümle 116	Ayşe onları havuzun sularında seyrediyordu.
Cümle 117	Havuzun suları ayna gibiydi, ama yıldızlarla ay bu ayna sönük sönük pırıldıyordu.
Cümle 118	Ayşe başını gökyüzüne kaldırdı, bir de ne görsün, yıldızlarla ay orda da sönük sönük pırıldıyor. Neden? diye düşündü.

Cümle 119-120-121	Ayşe kız Ne olmuş bunlara? Niçin pırıl pırıl değiller? Ayşe'nin aklından geçenleri, her seferki gibi bulut anladı.
Cümle 116	Hemen de durduğu köşeden aşağıya Ayşe'ye seslendi: 'Tozlanmışlar biraz, şimdi temizler, parlatırım onları.' Bulut bu sözleri eder etmez <u>de</u> , hemen kocaman bir toz bezi biçimini aldı, havuza düştü.
Cümle 122-123	Orda ıslattı kendini, gökyüzüne çıktı yine, aydan başladı işe, yıldızlarla bitirdi işi. Hepsini bir temiz silip, ovalayıp parlattı.
Cümle 124	Hani de yıldızlar yıldız, ay ay olalı böylesine parlamamışlardır.
Cümle 125	Ayşe pek sevindi, 'sağol bulutcuğum' dedi.
Cümle 126-127	Kalktı eve girdi. <u>uykusu</u> gelmişti.
Cümle 128	Bulut da gökyüzünden inip evin kapısı eşliğinde durdu.
Cümle 129	Ayşe kız yatağına girdi.
Cümle 130	Kapının önündeki bulut bir saz biçimini aldı, Ayşe'nin yatak odası penceresine geldi başladı ninni söylemeye.
Cümle 131-132	Uyu dünya güzelim uyu, Sana bahçelerden getirdim uykuyu
Cümle 133-134	Ela gözlerinde yapraklar yeşil yeşil, Uyu dünya güzelim uyu
Cümle 135	Uyu mışıl mışıl Ninni...
Cümle 136-137	Uyu dünya güzelim uyu, Sana yıldızlardan getirdim uykuyu

Cümle 138-139	Koyu mavi kadifeden Uyu dünya güzelim uyu Yüreğimdir baş ucunda bekleyen Ninni...
Cümle 140	Bulut Ayşe kızın yatak odası penceresi önünde saz biçimini alıp bu ninniye her geceki gibi söyleyedursun, bahçeye, ayaklarının ucuna basarak Kara Seyfi girdi.
Cümle 141	Elinde kocaman bir bıçak, sağına soluna bakındı Kara Seyfi, fenalık yapmak isteyen insanlar hep böyle bakınırlar sağlarına sollarına, sonra başladı bıçağıyla bahçedeki çiçekleri kesmeye.
Cümle 142	Her çiçek, gül olsun, lale olsun, karanfil olsun, kesilip kara toprağa düşerken 'Ah!' ediyordu, ama çiçek olduklarından o kadar hafiften çekiyorlardı ki bu ahı kendilerinden başkası duymuyordu.
Cümle 143	Neyse lafı uzatmayalım, Kara Seyfi'nin bıçağı bir devedikeninin boğazına dayandı.
Cümle 144	Devedikeni dile geldi, 'Canıma kıyma,' diye haykırdı, 'bir gün sana yardımım dokunur.'
Cümle 145	Kara Seyfi de deve dikenine acıdığından değil ama bir gün işine yarar diye kesmedi onu.
Cümle 146	Bu sırada Ayşe kız, saz biçimini alıp ninni söyleyen bulutun ninnisiyle iyice uyuduğundan, bulut eski biçimini, yani bulut biçimini alıp tekrar gökyüzüne çıktı.
Cümle 147-148	Orda dolayları şöyle bir gözden geçirip tekrar kapının eşiğine nöbet beklemeye inecekti. İleriye baktı, geriye baktı, sağa baktı, sola baktı, dağlar taşlar, kurtlar kuşlar mışıl mışıl uyuyordu.
Cümle 149	Hani bulutun da uykusu gelmişti, ama gözlerini açarak yukardan bir de bahçeye baktı, Kara Seyfi'yi gördü.

Cümle 150	Herifin çiçekleri kestiğini gördü, kan tepesine çıktı bulutun, 'Vay alçak!' diye haykırdı, hemen bir el biçimini aldı, yapıştı yanı başındaki ayın sapına.
Cümle 151	Ayın orak biçiminde olduğunu önceden söylemiştik.
Cümle 152	Bulut, ayın sapına yapışır yapışmaz, indi aşağı, aydan orağın ucunu daldırdı arkadan Seyfi'nin şalvarına, şalvarından da kaba etlerine.
Cümle 153	Kara Seyfi ne olduğunu şaşırıldı. Siz de olsanız şaşırırdınız. Döndü arkasına, buluttan ele, aydan orağa bıçağıyla karşı koymak istedi.
Cümle 154-155	Ama bıçak aydan orağın ağzına değer değmez sırça camdanmış gibi tuzbuz oluverdi. Bulut bıraktı ayın sapını, gökyüzüne çıktı.
Cümle 156	Ay aşağıda yeke yek Kara Seyfi'yle dövüşedursun, bulut gökyüzünde yıldızları koparıp koparıp aşağıya Seyfi'nin kafasına fırlatmaya başladı.
Cümle 157	Yerde ayın orağı, gökten yıldızların bombardmanı, baskının böylesine kim dayanabilir?
Cümle 158	Kara Seyfi tabanları yağladığı gibi, kuyruğuna teneke bağlamış it gibi kaçıp gitti bahçeden.
Cümle 159	Ertesi sabah Ayşe kız bahçede çapa çapalarken devedikenine rastladı.
Cümle 160	'Darılma gücenme, devedikeni,' dedi, 'ama bahçemde yern yok.'
Cümle 161-162	'Ya gönül rızasıyla çık git, yahut seni söküp atacağım dışarı.' Devedikeni, 'Gönül rızasıyla şurdan şuraya gitmem,' dedi, 'elinde ise sök beni.'
Cümle 163	Ayşe, devedikeninin bu karşılığına kızmadı.
Cümle 164-165	Çapasıyla kazıdı dikenin kökünü, sonra bir ucundan tutup fırlattı yabani otu çitin dışına. Çitin dışına düşen devedikeni bir yılan oldu, başladı tozlu yolda kıvrıla kıvrıla sürünmeye.

Cümle 166-167	Devedikeni tozlu yolda kıvrıla kıvrıla sürünedursun, vakit geçti, akşam oldu, ortalık karardı. Kara Seyfi atının üstünde geldi dayandı Ayşe kızın bahçe kapısına.
Cümle 168	Boru gibi sesiyle başladı konuşmaya Ayşe kıza: 'Ayşe,' dedi, 'ben dünyanın en varyetli adamıyım, gel var bana,' dedi.
Cümle 169	Ayşe bahçeden cevap verdi: 'Sen beni değil, bahçemi almak istiyorsun,' dedi, 'sana varacağıma taş olayım daha iyi,' dedi.
Cümle 170-171	Kara Seyfi bu cevaba kızdı, gümüş kakmalı eyerin üstünde dikildi bahçeye atlamak için. Ama bütün bu olup bitenleri yukardan seyre den bulut hemen korkunç bir hayalet biçimini aldı, indi aşağı, saldırdı, Kara Seyfi'nin üzerine.
Cümle 172-173	Kara Seyfi öylesine korktu ki, az daha küçük dilini yutuyordu. Sürdü beygirini dörtmala. Hayalet bulut kovaladı Kara Seyfi'yi ta derenin öbür yakasına kadar, sonra döndü, girdi bahçeye, tüylü bir çoban köpeği biçimini aldı, yattı Ayşe'nin ayakları dibine.
Cümle 174-175	Ayşe okşadı bulutu, 'Sağol, benim sevgili bulutum,' dedi. Bulut, çoban köpekliğinden umulmayacak bir yumuşaklıkla ince ince havladı, nazlı nazlı kuyruğunu salladı.
Cümle 176-177	Ayşe kıza bulut böylece yarenlik ededursunlar, biz gelelim Kara Seyfi'ye. Derenin öbür tarafında atını durduran Seyfi'nin karşısına deve diken çıkı.
Cümle 178-179	'Merhaba Seyfi Ağa,' dedi, 'Ayşe kız seni de ovdu, beni de,' dedi, 'Al beni terkine, sür beygirini dediğim yana.' Kara Seyfi devedik enini terkisine aldı.
Cümle 180-181-182	Beygirini de onun dediği tarafa sürdü. Az gittiler, uz gittiler dere tepe düz gittiler. <i>Devedikeni, bir çuvalla bir küp satın aldırdı Kara Seyfi'ye.</i>
Cümle 183-184	Küpü atın sağına, çuvalı soluna astı. Az gittiler, uz git tiler yine, dere tepe düz gittiler, yine ormanlar geçildi, fundalıklar geçildi.
Cümle 185	Kara Seyfi'nin beygiri durup dinlenmeksizin yol almaktan zayıfladı, iğne ipliğe döndü.

Cümle 186-187	On beşinci günü uçsuz bucaksız bir kırılığa düştü yolları. Otuzuncu gün kayalıklar sardı dört yanı.
Cümle 188-189-190	Hava cehennem gibi sıcaktı. Toprak çatır çatır çatıyordu. Kara Seyfi etrafına baktı, bir karış gölge yoktu.
Cümle 191-192	Otuz beşinci gece kayalıklardan <u>da</u> , topraktan da eser kalmadı. <u>Ayışığında</u> tan yerinden tan yerine uzayıp giden kumlarda beygir adım atamaz oldu.
Cümle 193-194-195	Kırkinci gün, devedikeni, 'Geldik,' dedi, 'İşte burası kuraklık ülkesi. Dol dur çuvala bu kumlardan,' dedi. Kara Seyfi, bir deri bir kemik kalan atın sırtından indi, çuvalı kuraklık ülkesinin kumlarıyla doldurdu.
Cümle 196-197	Sonra da çuvalı yükledi, kendi de bindi hayvana. Beygir dile geldi: 'Acı bana, Seyfi Ağa,' dedi, 'yürüyecek halim yok, bu kum çuvalını nasıl taşırım?' Kara Seyfi beygire acıyacak yerde, kamçıladi hayvanı.
Cümle 198-199-200-201	Kır at topallaya topal <u>laya</u> , yola koyuldu. Devedikeni, 'Şimdi de rüzgarlar ülkesine gideceğiz,' dedi. Az gittiler, uz gittiler, dere tepe düz gittiler. Birden bir yel esmeye başladı karşıdan, adım atmanın <u>imkanı</u> yok.
Cümle 202-203	Ağaçlar peydah oldu, kökleri yedi kat yerin dibinde, başları gökyüzünün yedinci katında. Gökyüzünün yedinci katındaki başları, dalları yapraklarıyla titreye titreye yerlere kadar eğiliyor, sonra tekrar dikiliyordu.
Cümle 204	Kara Seyfi, ' <u>Burdan</u> öteye gidemem, <u>dedi</u> , 'ne beygirimde yele karşı koyacak kuvvet kaldı, ne bende takat.' Ama devedikeni, 'Durmak olmaz,' dedi, 'sür beygiri.' Kara Seyfi kan ter <u>leyen</u> kır atını kamçılaya <u>kamçılaya</u> , karşıdan esen yele göğüs gere gere, üç gün üç gece daha yol aldı.
Cümle 205-206	Sonunda bir deniz kıyısına vardılar. Denizde dalgalar sırf köpüktü, köpükler birbiri ardından havaya yükseliyor yedi minare boyu, kıyamet koparmış gibi gürültülerle kıyıya düşüyordu, kanayan suların üstüne.
Cümle 207-208	Devedikeni, 'Geldik,' dedi, 'doldur,' dedi, 'küpü rüzgarla.' Kara Seyfi küpün ağzını rüzgardan yana tuttu. Yel uluyarak, haykırarak küpü doldurdu.

Cümle 209	Seyfi hemen bir deri parçasıyla örttü küpün ağzını, devedikenini de ip gibi kullanıp bağladı küpün ağzındaki deriyi sıkı sıkıya. Küpü de beygire yükledi.
Cümle 210-211-212-213	Gerisi geri tuttu yolu. Yel arkalarından estiği için beygir kanatlanmış gibi gidiyordu. Seyfi, yelin önünde böylece yol aladursun, biz dönelim Ayşe kızın yanına. Ayşe yatağında ak güvercin başucunda, tavşan ayakucunda, bulut da dışarda pencerenin önünde tatlı tatlı uykuda idiler.
Cümle 214	Ayşe yatağında ak güvercin başucunda, tavşan ayakucunda, bulut da dışarda pencerenin önünde tatlı tatlı uykuda idiler.
Cümle 215-216-217	Kırk üç günlük yolu üç günde alan Kara Seyfi, Ayşe kızın bahçesi önüne geldi. Beygirden indi, çuvalı yüklendi. Girdi bahçeye.
Cümle 218-219-220	Çuvaldaki kuraklık ülkesinin kumlarını bahçenin dört bir yanına, güllerin, karanfillerin, lalelerin, ağaçların üstüne serpti, çıktı dışarı. Sözü uzatmayalım. Sabah oldu, Ayşe kız, başucunda güvercin, ayakucunda tavşan, dışarda pencerenin önünde bulut, yürek dayanmaz bir inilti sesiyle uyandılar.
Cümle 221	Bahçeye koştular, ne görsünler, laleler, güller, karanfiller, ağaçlar, havuzdaki su inleye inleye kuruyor.
Cümle 222	Çiçekler sararıyor, yapraklar ateş değmiş gibi kıvrılıveriyor, havuzdaki su, havuzun dibini delinmiş gibi çekiliyor.
Cümle 223-224	Hepsi de bir ağızdan inliyor, haykırıyorlar: 'Kurtar bizi, Ayşe kız sararıp soluyoruz, kuruyup ölüyoruz, kurtar bizi, Ayşe kız.' Ayşe kız ne yapıp ne edeceğini şaşırıyor.
Cümle 225	Boynu bükülen bir gülden solan bir laleye, solan laleden kuruyan bir karanfile deli gibi koşmaya başladı.
Cümle 226	Kara Seyfi ise yolda, çitin öbür yanında beygirinin üstünde çalı gibi kara sakalını kara tırnaklarıyla kaşıyıp sırtıyor keyfinden.

Cümle 227	Bahçedeki çiçekler içinde kuru toprağa serilmeyeni kalmayınca Kara Seyfi haykırdı: 'Sat bana bahçeni, Ayşe kız, zaten burası bahçe değil, kabristan oldu, sat bana bahçeyi, defol git nereye istersen.'
Cümle 228-229	Ayşe kız Seyfi'ye şöyle karşılık verdi: 'Hiçbir yere gitmem, iyisi mi beni de bu kabristana gömsünler, ölen çiçeklerimle <u>yan yana</u> .' Ayşe kızla Kara Seyfi böyle konuşturlarken bulut da yerine, gökyüzüne çıkmış <u>ordan</u> olup bitenleri seyrediyordu.
Cümle 230	Öylesine kederliydi ki, ağzını açacak, kolunu kımıldatacak hali yoktu.
Cümle 231-232	Güvercin uçtu bulutun yanına. 'Bulut kardeş,' dedi, 'bulut kardeş yardım etsene Ayşe kıza!' bulut bir ah çekti derinden 'Elimden ne gelir,' dedi, 'nasıl yardım edeyim? Ayşe kıza canım feda.' Güvercin, 'iyi ya,' dedi, 'mademki canını fedaymış Ayşe kıza, feda et canını...' Bulut, 'Bak hele,' dedi, 'bunu neden akıl etmedim?' Bulut bunu böyle dedi, der demez de başladı Ayşe kızın yolunda canını feda etmeye, yağmur olup yağmaya.
Cümle 233-234-235	Kara Seyfi bu hali görünce öyle bir öfkelenmişti ki, başladı ok atmaya buluta. Ama devedikeni seslendi küpün ağzından: 'Buluta ok tesir eder mi, çöz beni, aç küpün ağzını!' Devedikeni bunu der demez, Kara <u>Seyfi</u> i açtı küpün ağzını, küpteki <u>rüzgârı</u> saldı gökyüzüne, bulutun üstüne.
Cümle 236-237	Rüzgâr ıslık çalarak saldırdı buluta. Ayşe kız haykırdı aşağıdan: 'Koru kendini, bulutçuğum!' Bulut yukarda yürek biçimini aldı.
Cümle 238	Tavşan haykırıyordu aşağıdan buluta: 'Dayan bulut kardeş!' Bin <u>yüreçik</u> deli rüzgarla boğuşarak birbirleriyle birleşmeye çalışıyordu.
Cümle 239-240	Deli rüzgâr çarpınca yüreğe bin parça etti onu, yani yürek bin <u>yüreçik</u> oldu. Kara Seyfi haykırıyordu aşağıdan rüzgâra: 'Parçala bulutu, bakma gözünün yaşına.'
Cümle 241	Ak güvercin de çok uzaklara düşmüş <u>yüreçikleri</u> gagasıyla taşıyıp getirerek bu birleşmeye yardım ediyordu.

Cümle 242	Ayşe kız, tavşan, Kara Seyfi, kır at, deve dikenini, başlarını gökyüzüne kaldırmışlar, kimi bulutla güvercine, kimisi deli <u>riüzgara</u> haykırıp seslenerek, gökyüzündeki kavgayı seyrediyorlardı.
Cümle 243-244-245	Lafı uzatmayalım, <u>yürecikler</u> birleşip tek, kocaman bir yürek oldular yine. Bu hali gören devedikeni, 'Beni yukarıya fırlat,' dedi Kara Seyfi'ye. Seyfi fırlattı devedikenini gökyüzüne.
Cümle 246-247	Devedikeni gidip sarıldı yürek biçimindeki buluta, başladı kanını emmeye. Bir yandan da deli rüzgâr bulutu parçalamaya çabalıyordu yine.
Cümle 248-249-250	Ak güvercin hemen gagasıyla yapıştı devedikenine başladı onu parçalamaya. Devedikeni parça parça düştü yere. Seyfi'nin ayakları dibine. Kara Seyfi deliye döndü.
Cümle 251-252	Ayşe kızla tavşan sevinçlerinden ne yapacaklarını bilmez oldular. Deli rüzgâr bütünü uzaklaşıp gidince, bulut yukarda bir göz biçimini aldı, başladı ağlamaya.
Cümle 253-254-255	Ak güvercin sordu buluta: 'Neden ağlıyorsun bulut kardeş, kendine acıdığın mı?' Bulut cevap verdi: 'Kendime acıdığım değil, canım feda Ayşe kıza, Ayşe kıztan ayrılacağım da ona ağlarım...' Bardaktan boşanırcasına başladı yağmur olup yağmaya bulut.
Cümle 256-257	Çiçekler bahçede başlarını kaldırdı, soluk almaya başladılar, renkleri yerine geldi. Ayşe kıza, bir yandan gözünün yaşını siliyor, bir yandan sesleniyordu yukarıya: 'Bulutçuğum, bulutçuğum, ölme, istemem, yeter... <u>Ölme!</u> '
Cümle 258	Kara Seyfi gitgide hızlanana yağmurun altında sırlıklamdı, dişleri de hem <u>öfkeden</u> , hem iliklerine işleyen yağmurdan birbirine vuruyordu.
Cümle 259	Biz bulutu, Ayşe'yi, Kara Seyfi'yi bırakalım da bakalım Ak güvercin nerelerde?
Cümle 260-261	Ak güvercin yenilgisinden utanıp uzaklaşan deli <u>riüzgarın</u> peşindeydi. Bir dağ tepesinde yetişti ona.

Cümle 262	'Rüzgâr kardeş,' dedi, 'Kara Seyfi seni rezil etti, çünkü senin gücünü, kuş uçuşunu haksız bir işte kullanmak istedi.
Cümle 263-264-265-266	Sen bu yüzden bir bulutla başa çıkamadın. Öcünü yerde bırakacak mısın? Kara Seyfi'den hesap sormak yok mu?' Deli rüzgâr Ak güvercinin sözlerini duyar duymaz gerisin geriye döndü, ıslık çala çala, tozu dumana kata kata saldırdı Seyfi'nin üstüne.
Cümle 267-268-269	Atın üstünden kaptığı gibi kaldırdı onu havaya, havada savurdu savurdu, yere fırlattı, Seyfi atına binmek istedi tekrar, ama kır at, 'Sen bana acıydın mı ki, ben sana acıyayım?' dedi. Bir çifte savurdu Seyfi'ye. Seyfi yine kapaklandı yere.
Cümle 270-271-272	Deli rüzgarsa bu sefer onu gazel yaprağı gibi savurdu, kattı önüne, sürdü, sürdü bir uçurumdan aşağıya fırlatıverdi. Kara Seyfi uçurumun dibine doğru gidedursun, biz dönelim Ayşe'nin bahçesine. Bütün çiçekler pırlı pırlı, bütün ağaçlar yeniden çiçek açmıştı.
Cümle 273-272-273	Ayşe kız havuzun başındaydı. Güvercin sol omuzunda, tavşan sağ ayağı yanında. Gökyüzü masmaviydi, günlük güneşlikti.
Cümle 274-275-276-277	Ayşe kızdan başka herkesin yüzü gülüyordu. Ak güvercin sordu Ayşe kıza: 'Ayşem, dedi kederin ne dendir?' Ayşe kız cevap verdi: 'Bulutçuğum çiçeklerimi, beni, hepimizi kurtardı, ama kendi yok oldu. Feda etti canını hepimiz için. Ben kederlenmeyeyim de kimler kederlensin?'
Cümle 278	Ayşe kız içini çekti, ela gözlerinden inci gibi yaşlar döküldü havuzun sularına.
Cümle 279-280-281-282	Tavşan, 'Kederlenme boşuna, Ayşe kız,' dedi. 'İyi insanlar, iyi hayvanlar, iyi bulutlar hiçbir zaman kaybolmaz. Seven ölmez. Bak hele havuza!'
Cümle 283-284	Ayşe kız bir de ne görsün? Demin yağın yağmurla ağzına kadar dolan havuzun üstünden mavi bir buğu yükseliyor güneşin altın ışıkları altında.

Cümle 285	Sözü uzatmayalım, arası çok geçmeden gökyüzünün maviliğinde, bulut belirmeye başladı yine, tam da eski halini alınca, yukardan Ayşe'ye baktı, bahçeye baktı, kocaman bir ağız oldu, yayıldı, gülümsedi, böylece de iyiler iyilik buldu.
Cümle 286-287	Ney ülkesinde kötüler çekti cezasını. Dervişin ney ile anlattığı masal da burada bitti derviş de neyini koltuğuna sıkıştırıp gitti.